AYLIK MİZAH DERGİSİ • YIL : 7

KARİKATÜR

SAYI : 74 • MAYIS 1999

ÖLÜMÜNÜN 22. YILINDA "KARİKATÜR SANATÇISI"

YALÇIN ÇETİN

...

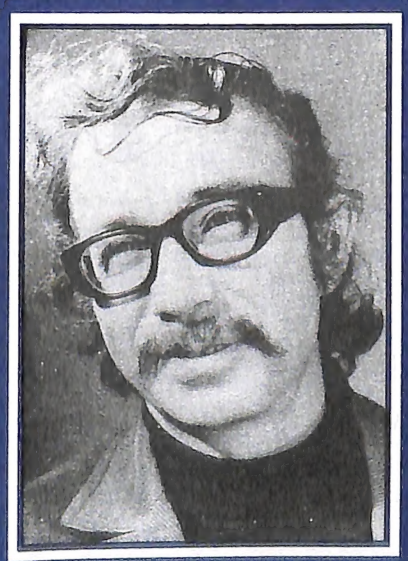

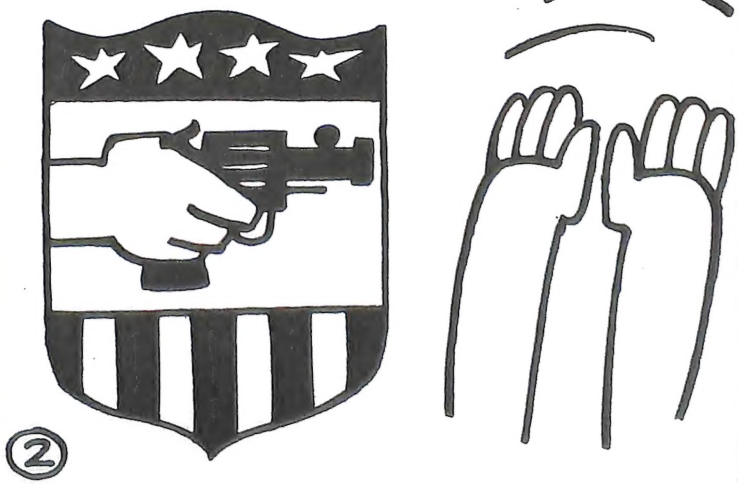

1970

AHMET ERKANLI

Karikatürcüler Derneği

BİR KARİKATÜR SERÜVENİ

1993'ÜN NİSAN AYINDA KARİKATÜR DOSTLARININ ÖZVERİLİ KATKILARIYLA BEĞENİNİZE SUNULAN KARİKATÜR DERGİSİ, 7. YILINA GİRMENİN KEYFİNİ SİZLERLE PAYLAŞMAKTAN ONUR DUYMAKTADIR. KARİKATÜR DERGİSİ 74. SAYISINA TABİİ Kİ EL BEBEK GÜL BEBEK GELMEDİ. KÂĞIT, FİLM, DİZGİ, MATBAA HARCAMALARINA HER AY YAPILAN PERİYODİK ZAMLAR VE BİRTAKIM KARANLIK GÜÇLERİN TEHDİTLERİ İLK AKLA GELENLER...

DERGİNİN YAZAR VE ÇİZERLERİNİN DERGİYE GÖSTERDİKLERİ İLGİ, KATKI VE ÖZVERİ, YAYIN KURULUNUN KARİKATÜR SANATINA VE SANATÇILARINA KARŞI SORUMLULUĞUNUN NE KADAR CİDDİ OLMASI GEREKTİĞİ AÇISINDAN ÖNEMLİYDİ.

BÖYLESİ ONURLU VE KEYİFLİ BİRLİKTELİĞİN BİLİNCİNİ GÖREBİLEN KARİKATÜR DERGİSİ YEDİ YIL BOYUNCA HERHANGİ BİR GÖRÜŞÜN, KİŞİNİN VE KURULUŞUN KUYRUKÇULUĞUNU VE YAĞCILIĞINI YAPMADAN BUGÜNE KADAR GELEBİLMİŞTİR.

YEDİ YIL BOYUNCA YUKARIDA SIRALADIĞIMIZ OLUMSUZ TAVIRLARLA İLGİLİ ÇİZGİLER, DERGİMİZ SAYFALARINA YANSIMADI, YANSIMAYACAKTIR DA.

ŞİMDİYE DEK BİZLERE KATKIDA BULUNAN OKUYUCU, YAZAR VE DERGİ EMEKÇİLERİNE TEŞEKKÜR ETMEYİ BİR GÖREV BİLİYORUZ. HANGİ KOŞULLARDA OLURSA OLSUN DERGİNİN YAŞAYACAĞINI DOSTA DÜŞMANA İLAN EDİYORUZ.

AYDINLIK GÜNLER SİZİNLE OLSUN.

KARİKATÜR DERGİSİ YAYIN KURULU

SAHİBİ VE YAYIN YÖNETMENİ
KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ ANKARA TEMSİLCİLİĞİ ADINA
METİN PEKER

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
MURAT ÖZMENEK

YAYIN KURULU
ALİ FUAT SÜER
CUMHUR GAZİOĞLU
OKTAY BİNGÖL
ORHAN TÜLEYLİOĞLU
HİCABİ DEMİRCİ
MURAT SAYIN

DERGİ TEMSİLCİLİKLERİ
ANTALYA/CİHAN İŞBAŞI · BURSA/MÜMİN BAYRAM · ÇORUM/ALTAN ÖZKESİCİ · İZMİR/CEM KOÇ · TRABZON/ADNAN TAÇ · MERSİN/SERDAR KUTÇA · SİNOP/SEYİT SAATÇİ · ZONGULDAK/KÜRŞAT COŞKUN · KIBRIS/HÜSEYİN ÇAKMAK

KATKIDA BULUNANLAR
ALİ ULVİ ERSOY / ALTAN ÖZESKİCİ / AHMET ERKANLI / AKIN ÖNDER / ALİ OSMAN TAŞ / ALİ ŞUR / ALİ HERKÜL ÇELİKKOL / ALPER SUSUZLU / CEM KOÇ / CEMALETTİN GÜZELOĞLU / CEM KENAN ÖNGÜ / CEZMİ ERMİŞ / ERGİN GÜLEN EROL ÖZDEMİR / ERDOĞAN KARAYEL / FETHİ DEVELİOĞLU DİNÇER PİLGİR / HÜSEYİN TANYERİ / HİCABİ DEMİRCİ / HAKAN SÜMER / HASAN UYSAL / GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU / İZEL ROZENTAL / NURİ BİLGİN KADİR DOĞRUER / KURTULUŞ KAYALI / KEMAL ÖZYURT / MÜMTAZ İDİL / MUSTAFA BİLGİN / MILKO DIKOV / NECATİ ABACI / NEHAR TÜBLEK / OĞUZ GÜREL / ÖZCAN ÇALIŞKAN RUHİ TEK / TONGUÇ YAŞAR / TAYFUN AKGÜL / TANJU ÖZKAN / SAMİ CANER / SEÇKİN TEMUR / SÜNDÜZ AKMAN / SERDAR ÇAKIRER / YİĞİT ÖZGÜR / YENER ÇAKMAK

İRTİBAT VE YAZIŞMA ADRESİ: KONUR SOKAK 31/10 KIZILAY-ANKARA • TEL/FAX: 417 37 28

POSTA ÇEK NO: 104902 METİN PEKER • ALTI AY: 6.000.000 TL • BİR YILLIK: 12.000.000 TL

DİZGİ : DAMAR LTD. ŞTİ. • ANKARA • ÖZVEREN SOK. 3/8 DEMİRTEPE TEL: 232 01 11

BASKI: YORUM BASIN YAYIN SAN. LTD. ŞTİ. FEVZİ ÇAKMAK SK. NO: 15/C TEL: 229 00 76 ANK.

KAPAK KARİKATÜRÜ: YALÇIN ÇETİN

KARİKATÜR DERGİSİ'NDEKİ ESERLER YAZILI İZİN ALINMADAN KESİNLİKLE YAYINLANAMAZ.

MAKSAT MUHABBET

•

ÇAKALLAR İÇİN

Adam ne kadar rahat... Çam ağaçları ile örtülü dağ eteklerinde ki köyünde, tertemiz hava ile büyümüş. Yaşamında su katılmış süt içmemiş, bin bir kimyevi madde katkılı yağların tadını bile bilmiyor. Hiç gazete okumamış. Okumadığı için, uyduruk köşe yazarlarına bile sinirlenemiyor. Tv seyretmiyor, zaten çoğunu anlamıyor. En çok Kemal Sunal filmleri ile ilkel komedi ve yarışma programlarını izliyor. Biri askerken, iki kez kent görmüş. Dünyanın merkezi, köyünün bağlı olduğu ilçe.

Cumhurbaşkanının hâlâ İsmet İnönü olduğunu sanırken, değil bakan, başbakanın bile kim olduğunu bilmiyor. FP hükümeti almış almamış, ona ne? Bırakın Honduras'ı Kosava'yı, İzmir'in bile yerini gösteremezken, ne Sivas için içi yanmış, ne Güneydoğu'da ki olan biten için... Ne faili meçhul biliyor, ne de ev ve sokak infazlarını... Yaşamında en büyük anı, evvelki yıl çektiği diş ağrısı ile ormanda karşı karşıya kaldığı ayı. Açlığı da tanımamış, aç olanları da. Tabii görgüsüz zenginleri de bilmiyor. Üşüdü mü kesiyor ağacı, yakıyor ocakta. Acıktı mı boğazlıyor isteğine göre bahçede ki tavuk ya da koyunu. İstedimi yatırıyor altına Ayşe'sini, seviyor. Uykusu geldiği an oracıkta dalıyor derin uykuya. Ahırdaki eşek, atın üzerine çıktı mı heyecanlanıyor, davul zurna sesi duydu mu oynuyor. Ne gam ne kasavet. Siz deyin 100, ben diyeyim 110 yıl yaşıyor.

Diğeri ise, sanırsın dünyayı kurtarmak için gönderilmiş bir Robin Hood! Dünya meseleleri sanki ona soruluyormuş gibi, habire kafasını yoruyor, geziyor, görüyor, düşünüyor, okuyor, yazıyor. Bunun için işinden olmuş, fişlenmiş, dışlanmış, hapis yatıp, baskı ve işkenceler görmüş ne gam? Yaşamında görmediği Angola için perişan oluyor, Şili için ağlıyor, Kosova için mitinglere katılıyor. İnsan hakları ihlalleri yüzünden tutulduğu baş ağrısı, Sivas katliamının ardından oluşan tik artık onun yaşamının bir parçası. Doğru dürüst yediği de yok ya, yaşamında acaba kaç kez katışıksız bir şey yedi, bilinmez! Sanki onu zorlayan varmış gibi, gidip gidip çarpık sanayileşmiş kentlerin kirli havasını ciğerine çekiyor. Her sorunun, acının sahibi sanki o! Siz deyin 5O, ben diyeyim taş çatlasa 55 yıl yaşayacak.

Bunlardan hangisinin yerinde olmayı isterdiniz? Hangisinin yaşamını seçerdiniz? Fizyolojik olarak 100 yıl yaşayıp, 10 yaşındaki bir çocuk bilgisi ile ölmek mi? Yoksa fizyolojik olarak 50 yıl yaşayıp, 200 yıllık bilgi ile ölmek mi? Dünya üzerindeki trilyonlarca canlı arasında varlığı ile yokluğu belli olmayan bir tırtıl gibi mi, yoksa bu dünyadan geçtiği bilinen, kendi için değil, paylaştığı dünyanının sorunları için çırpınan biri mi? Hangisi?

Kısacık ömrünü, daha yükseğe çıkmak, daha farklı uçmak, daha çok ve daha değişik yere ulaşmak için harcayan bir kartal olmak istemez misiniz? Şimdiye kadar türünüzden hiçbirinin ulaşamadığı, daima karlı, daima tepesi bulutlu zirveye konmak için çaba harcamak aptalca mı geliyor size?

Çöplüklerde birikmiş artıklarla, ölmüş hayvan bedenleriyle, hiçbir çaba göstermeden karnını doyuran, karnı doyduktan sonra uyuyan, istedikce çiftleşen, çiftleşmenin ardından çevreye korku salan bir çakal olmakta var. Karnının doymasını dert etmeyen, habire farklı bir şeyler yapmak için çabalayan, bunun için türlerinin dışlamasını, hatta yaşamını tehlikeye atan bir kartalı anlayamayan bir çakal...

Seçenekler arasında, kendisi dışında pek kimseye yararı olmayan, ama başkasına da zarar vermeyen bir solucan olmak da var. Ne onun yaşadığını siz, ne de o sizin yaşadığınızı biliyor. Öylesine gelmiş dünyaya, öylesine de çekip gidecek... Başkasına zarar veren asalakları, keneleri ise katmıyorum bu listeye.

Hangisini tercih edersiniz?

Bin insana sorsak, "Tabii ki 200 yıllık bilgi ile 50 yaşında ölmeyi" ya da "Kene, solucan ya da çakal değil, kartal olmayı" biçiminde yanıt verecekleri açık. Tercih belirtmek yeterli mi? Yeterli olsa, insan kılığında dolaşan bunca çakal, bunca solucan ve kene niye ortalıkta?

Sanırım bayramda, eşini yitirmiş çok sayıda hanımla karşılaştığım için bunları düşündüm. Hemen tümü yaşamlarını sevgili eşleri üzerine kurmuşlar. Yitirince de müthiş bir boşluk çıkmış önlerine. Bir insanla yaşamak tamam da, bir insan için yaşamak ne oluyor? Tabii ki sevelim, ister bir kişiyi ister binlerce kişiyi. Üstelik doyasıya, kıyasıya. Ama sevdiklerimiz üzerine yaşam kurmak, ayarı kaçırmak değil mi? Tabii ki yiyeceğiz ama yemek için yaşanır mı? Tabi ki sevişeceğiz ama salt sevişmek için yaşanır mı?

Aslında üzerine yaşamımızı bina ettiğimiz insan içinde ağır bir yük bu durum. Oysa mutlaka bir eğilimimiz vardır sanatın bir dalına. Resim yapmak, cam boyamak, taş yontmak, karikatür çizmek, çamurdan heykel yaratmak ya da şiir, öykü, roman, masal yazmak bu kadar zor mu? Daha farklı, daha leziz yemekler yapmak da olabilir, yarışmalara taşıyacağımız, işlediğimiz yastık kılıfı da olabilir sergileyeceğimiz. Üretmek gibi, ürettiğimizi paylaşmak gibi, kendimizi geliştirmek gibi bir bir uğraş dururken, eş-çocuk ve iş üçgeninde sıkışıp kalmak, hem çevreniz, hem de sizin için bir yitik değil mi?

Yalan söylememeyi, kendimizi kandırmamayı, başkasının hakkını yememeyi, varlıklarımızı paylaşmayı, tüm canlıların sorununu kendi sorunumuz gibi görmeyi, düşünmeyi, düşündüğümüzü söylemeyi, konuştuğumuz gibi dinlemeyi ve de mutlaka ama mutlaka üretmeyi bir denesek ve bunlar için ve yanlışlık ile haksızlıklara karşı savaşmanın tadına bir varsak, o zaman yaşam ne kadar güzel olacak. Varsın lokmamız azalsın, varsın uykumuz bölünsün ve varsın fişlesinler... Solucan yerine kartal gibi ölmek isteyenlere duyurulur.

hAsAN uYSAL

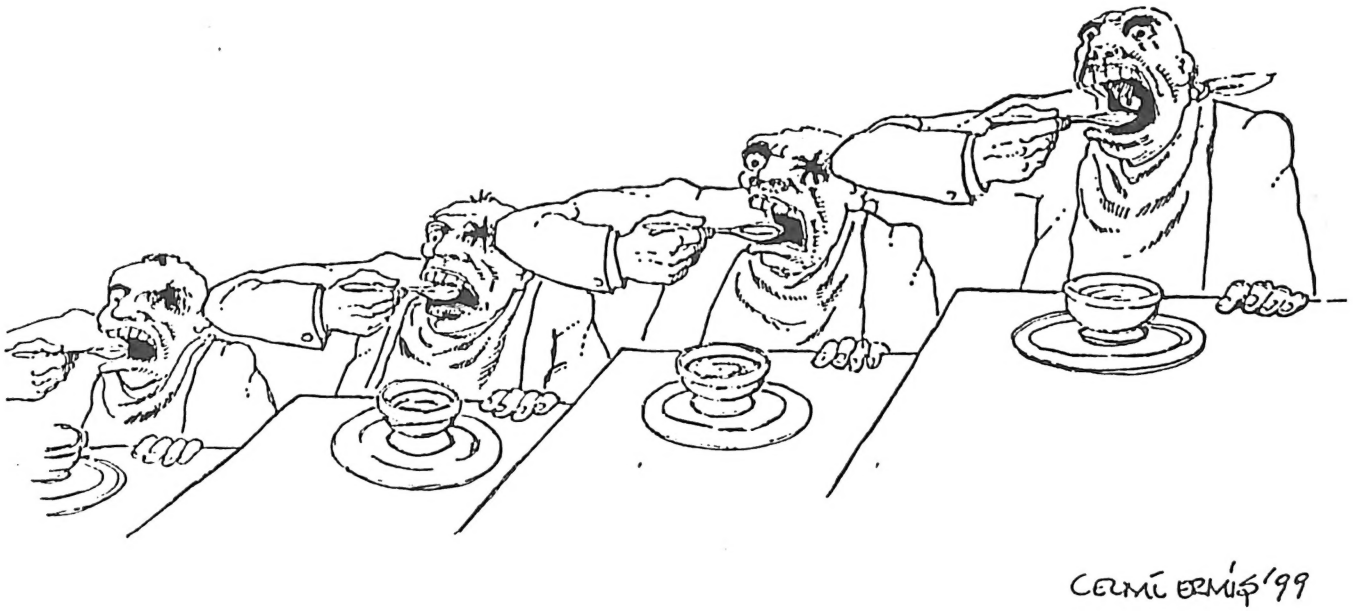

CEZMİ ERMİŞ

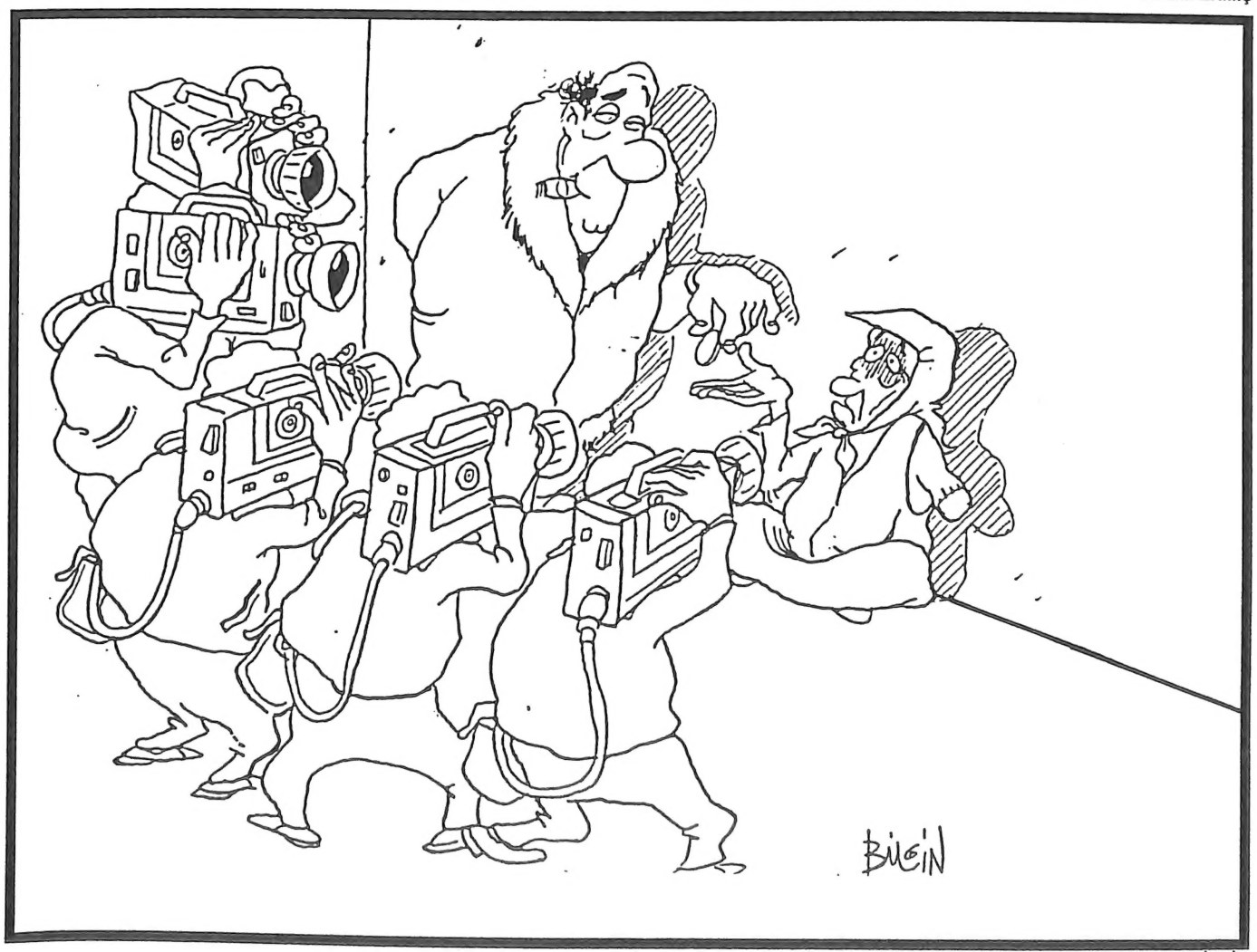

MUSTAFA BİLGİN

SİYASET VE SOSYOLOJİ ALANINDA TÜRKİYE'DE YAZILANLARIN ORTALAMASINI EMRE KONGAR'IN ESERLERİNDE BULMAK MÜMKÜN

ZARF İLE MAZRUF

KURTULUŞ KAYALI

Emre Kongar'ın Türkiye'de yazma serüvenine başlaması tam da 1960'lı yılların sonlarına rastlamaktadır. Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdikten sonra bir yıl kadar Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunmasını müteakip Hacettepe Üniversitesi Beşeri Bilimler Fakültesi Sosyal Çalışma Bölümü'nde öğretim üyesi olarak göreve başlamıştır. Başlamasını takip eden günlerde de Türkiye'de başat olan eğilim çerçevesinde güncel düşünsel hayat içinde bir yer edinmiştir. Genellikle de Türkiye'deki temel düşünsel doğrultuyla uyumlu olmuştur. Kitaplarını çıkarmaya başladığı dönem de 12 Mart darbesinin hemen sonrasına tekabül etmektedir. Yazdıklarının anlamlandırması açısından bu durumun özel önemi vardır. Öğretim üyesi ve aydın olarak temel vasıflarından birisi fazla yazması ve yazdığı dönemdeki düşünsel ortama uyum sağlama endişesidir. 1970'li yıllarda Türkiye'de entelektüel iktidar marksistlerdedir. Bunun yanında Cumhuriyet Halk Partisi'nde somutlaşan sosyal demokrasi ve iktidara yakın bir yerde durmaktadır. Bu iki eğilim arasında ister istemez çelişki yaşanacak, bu da önemli sıkıntılar yaratacaktır. Aslında Emre Kongar'ın yaşadığı sözü edilen sıkıntı kendisine çok benzeyen çok sayıda aydının sıkıntısıdır. Dolayısıyla siyaset bilimci ve sosyolog olarak Emre Kongar'ın düşüncelerini çözümlemek belirgin bir aydın tipini çözümlemek anlamına gelmektedir. Dolayısıyla meseleyi salt Emre Kongar'ı aydın olarak anlamak şeklinde düşünmek anlamlı görünmemektedir. Okunmakta olan bu metin Emre Kongar yanında birçok aydını anlamak hususunda yardımcı olabilir. Burada farklı bir yönüne daha dikkat etmek gerekmektedir. Emre Kongar son dönemin aydınlarının aksine yirmi küsur sene önce yazdığı metinlere de sahip çıkmakta ve eski hızında olmasa da yazmaya devam etmektedir. Çünkü önemli sayıda Türk entelektüelinin eskisine oranla yazmayı neredeyse asgariye indirdikleri görülmektedir. Bu da önemli ölçüde geçmiş dönemdeki düşünceleri doğrultusunda toplum sorunlarını algılamadıklarından kaynaklanmaktadır.

Emre Kongar'ın aydın olarak en önemli özelliklerinden biri bir gazete yazarı olmasıdır. Daha akademisyenliğinin ilk döneminden itibaren önemli günlük gazetelerde Türkiye'deki siyasal gelişmelerle ilgili olarak düşüncelerini açıklamıştır. Dönemin acil siyasal sorunları üzerine yaklaşımlarını kaleme almıştır. Son birkaç yıldan beri de bir günlük gazetede köşe yazıları yazmaktadır. Bunun yanında Özgür İnsan'dan Milliyet Sanat ve Bilim-Sanat gibi dergilerde genelde siyasetle bağlantılı kültürel konulara ilişkin olarak makaleler yayınlamıştır. Bu dergilerden ikisinin değişik siyasal partilerle bağlantısı bulunması önemlidir. Bunun yanında Attilâ İlhan'ın romanlarından Yaşar Kemal'in romanlarına kadar değerlendirmeler yapması da ilginç görünmektedir. Bu da bir yaygın eğilime işaret etmektedir. Son sıralarda sadece otuz beş gün yayınlanan bir gazete bile akademisyenlerin köşe yazarı olmaya ne kadar teşne olduklarını kanıtlamaktadır. Durum aynı zamanda Hilmi Ziya Ülken'in gazete yazarlığı konusundaki tespitinin gerçekçi olduğunu göstermektedir. Gazete yazarı olması siyasal konulara yakın durmasının nedenlerini oluşturmaktadır. Sanat hakkında yazdıklarının fazlalaşması da 12 Mart sonrasındaki ortamın etkisinden kaynaklanmaktadır. Ortamın olağanlaşmasını müteakip yeniden siyaset konusunda yoğunlaşmıştır.

Can alıcı çalışmalarını tam on yıllık zaman aralığında somutlaşmıştır. Söz konusu tarihler 1972-1982 yılları arasını kapsamaktadır. Bu anlamda dört kitabı üzerinde durmak anlamlı sonuçlar çıkarılmasını sağlayabilir. Bahsedilen bu dört kitaptan ilki 1972 yılında yayınlanan **Toplumsal Değişme** kitabıdır. **Toplumsal Değişme** kitabının yazılış gayesi de yeniden yayınlandığında aldığı yeni biçimle bağlantılıdır. **Toplumsal Değişme** kitabı **Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği** başlığı altında genişletilerek 1978 yılında yeniden yayınlanmıştır. Toplumsal değişme kuramlarının Türkiye açısından ne anlam ifade ettiği yeni baştan yorumlanmıştır. Bu ikinci kitabın biçimlenmesi de Hacettepe Üniversitesi Beşeri Bilimler Fakültesi Dergisi'nde yayınlanan makale doğrusunda oluşmuştur. Burada Türkiye'nin yakın dönem tarihi konusunda yazılan kitapların metinlerin basit sayılabilecek bir yorumu yapılmıştır. Yorumun basitliğinin en ilginç göstergesi de **Toplumsal Değişme** kitabında Türk entellektüellerinden sadece ikisinden, Ziya Gökalp ve Mübeccel Kıray'dan bahsetmesidir. Bunların da Türk düşünce hayatı konusundaki etkileri üzerinde durulmamıştır. Kitabın geliştirilmiş baskısı yazarının Türkiye'nin güncel siyasetiyle bağlantısını göstermektedir.

İkinci kitap olarak üç sene sonra yayınlanan **İmparatorluktan Günümüze Türkiye'nin Toplumsal Yapısı** üzerinde durmak gerekmektedir. Bu kitap Türkiye'deki siyasal gelişmeyi devletçi-seçkincilerle gelenekçi liberaller arasındaki mücadele çerçevesinde anlatmaktadır. Aynı anlatım **Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği** kitabında da yer almaktadır. **Türkiye'nin Toplumsal Yapısı** kitabı da **Türkiye'nin Düzeni** kitabının gerçekleştirdiği açılım sonunda oluşmaktadır. Belki de bu nedenle kitabın sonunda Türkiye'nin toplumsal yapısı konusunda üç aydınla tartışma yapmaktadır. Bunlardan ikisi Frederick Frey ve Daniel Lerner gibi, yabancı entelektüellerdir. Onların Türkiye'deki modernleşme konusundaki yaklaşımlarını eleştirmektedir. Yanlış olduğunu söylediği bir başka yaklaşım da Doğan Avcıoğlu'nun Türkiye'nin siyasal sorunlarının çözüm yolu konusundaki yorumudur. Bu şekilde düşünmenin sadece ona ait olduğunu düşünmek yanlış görünmektedir. Mete Tunçay'ın da 1980'li yılların hemen başlarında Türkiye'nin sorunlarını Frederick Frey ve Doğan Avcıoğlu'nun yaklaşımlarını esas alarak tartıştığı görülmektedir. Bunun yanında 1960'lı yılların sonlarında da Mübeccel Kıray'ın Daniel Lerner'e yönelik eleştirileri bulunmaktadır. Konunun anlaşılması bakımından dönemin akademisyenlerinin Türkiye'nin sorunlarını çözümlerken hangi noktalarda buluştuklarını tespit etmek mümkündür. Emre Kongar'ın o dönemde yazdığı **Türkiye'nin Toplumsal Yapısı** kitabının ilk önce yabancılar için İngilizce olarak yazılmış olmasının özel bir önemi vardır. 1975 ve 1978 yıllarında siyaset alanındaki düşüncelerinin Türkiye üzerinde odaklaşması aydın olarak Emre Kongar'ı anlamanın da anahtarını oluşturmaktadır. Bu anlamda onun CHP-MSP koalisyon hükümeti konusunda yazdıklarının da önemi vardır. Türkiye'nin siyasal tarihinin gelişimi üzerine yazdıkları da önemlidir.

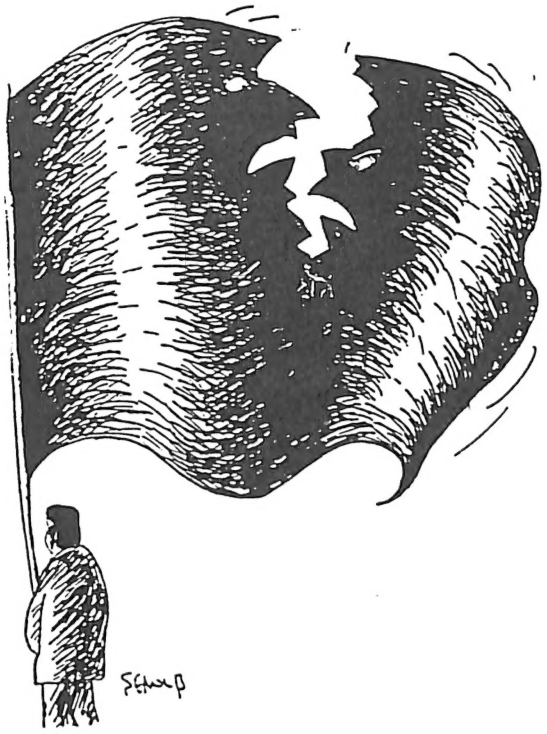

ŞENOL BEZCİ

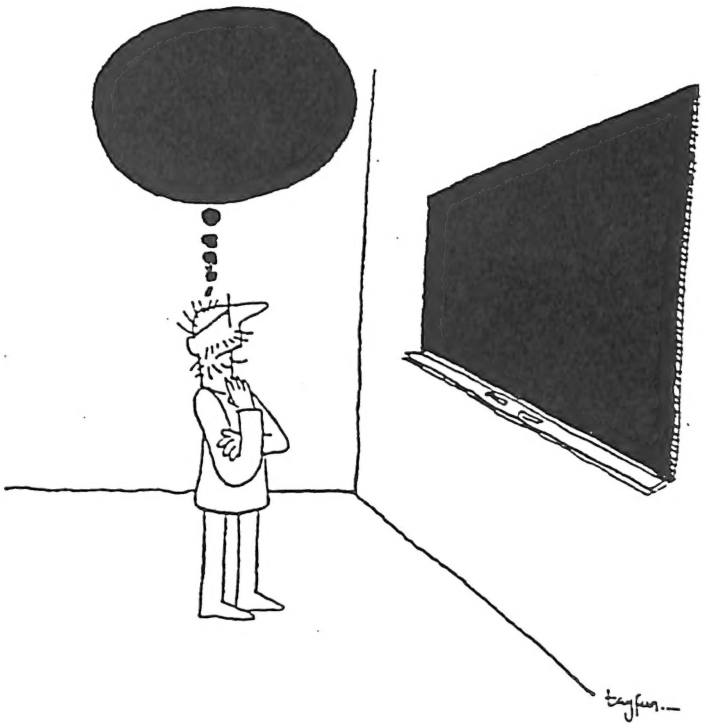

TAYFUL AKGÜL

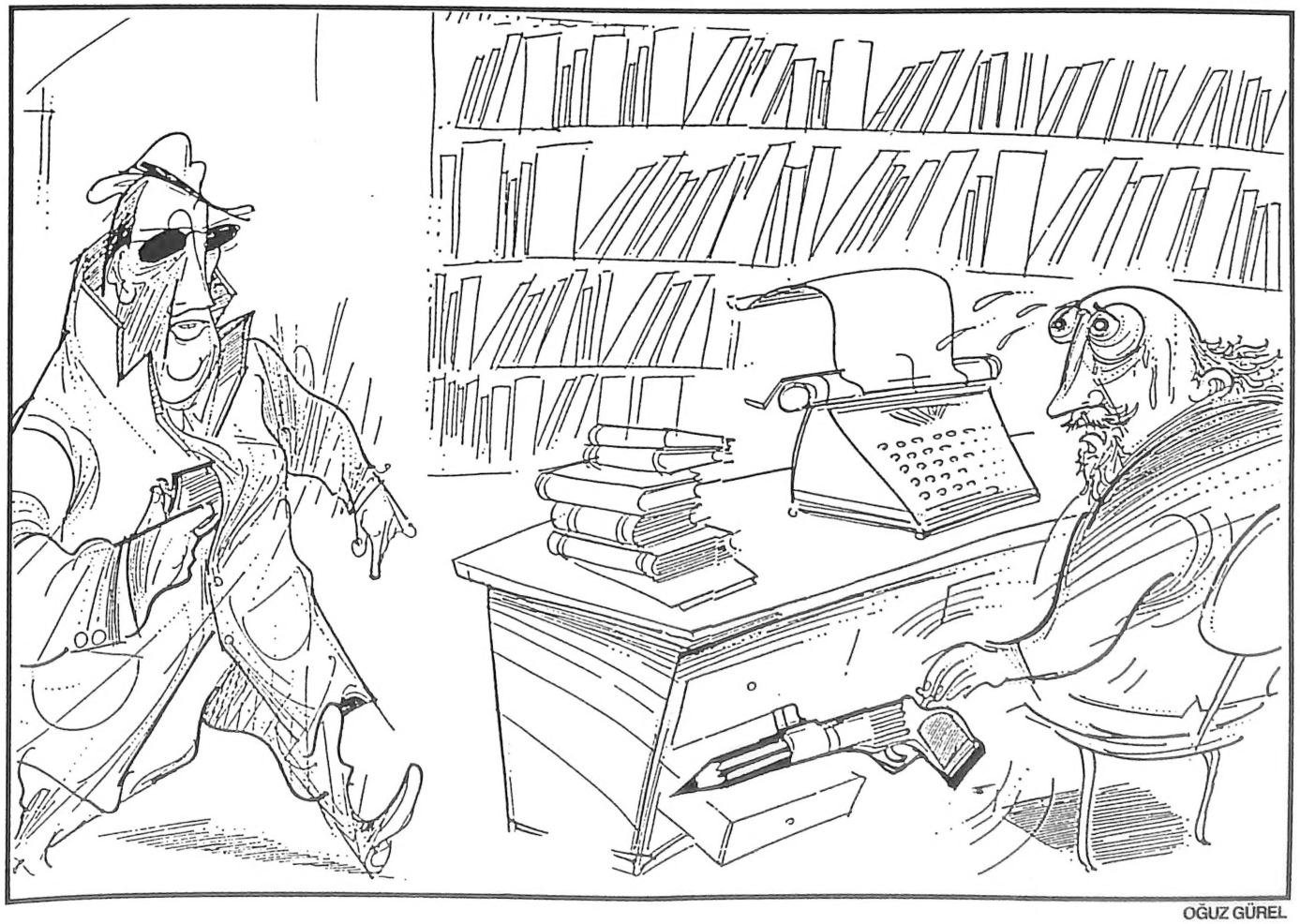

OĞUZ GÜREL

ÇİZGİ YERİNE

"Herşeyden önce şunu belirteyim: Ben açık konuşmasını seven bir insanım."

"Hayatta en sevmediğim şey, yalancılık, ikiyüzlülük..."

"Dürüstlüğü severim."

"Hiç yalan söylemem. Yalancılardan hoşlanmam."

"Benim bir özelliğim var: Hırsızları hiç sevmem"

"Hayatta gururumdan önde bir şey yoktur. Onu ayaklar altına aldırmam!"

Bu ve benzeri "erdem" cümleleri sürüp gidiyor... Televizyon ekranlarına çıkan bir sürü zevatın, kendi yaşamlarına ilişkin özetleri genellikle bu ve benzeri cümlelerle sınırlı. Yukarıda bir bölümü aktarılan düşüncelerin tersini düşünelim ve ona göre karşımızdakini yanıtlayalım:

"Ben açık açık konuşabilecek bir adam değilim. Öyle konuşanları da hiç sevmem."

"En çok bayıldığım şeylerin başında yalancılık ve ikiyüzlülük gelir."

"Dürüstlük, kelime olarak bile iğrenç."

"Yalancıyım, yalancıları da çok severim."

"Hırsızlara karşı bir 'afinitem' var, dayanılmaz buluyorum."

"Yüzüme tükürseler yağmur yağıyor sanıyorum."

Hep düşünüyorum, insan neden hep kendini "erdemin" merkezi sayar? "Hayatta yalan söylemem" bıçkınlığının altında nice "beyaz yalanlar" olduğunu bile bile, insanlar karşılarındakinin gözünün içine baka baka niye yalan söyler?

Böylesi bir "geyik muhabbetinin" ertesinde sınıfında çocuklarının ödevlerini yoklayan bir öğretmenin "dün gece ışıklar kesildi öğretmenim" diyen bir yavruyu yalancılığı yüzünden tokatlamasının altında, yeterince doldurulmuşluk yatıyor bence. Ya da karşısındaki küçük yavrununkinden daha ağır bir yalanın altına imza atmış olmak...

Bu yüzden olsa gerek, "Ben..." diye söze başlayan, ardından da geniş zaman ağzıyla konuşan insanlardan ürküyorum: "Yaparım, ederim, severim..." gibi. Çünkü bunlar ben merkezci bir beyinin ürünleridir. "Ben açık konuşanları severim" diye başlayan birini düşünün... Yani, hazret, tanrı katında bir yerlerde oturmuş, kendisi için sunulan seçeneklerden birini lütfen kabul buyuruyor. Hemen ağzını kapayasım geliyor, "Ben sevmem!"

Ya da "Yaşar Kemal'i severim, takdir ederim."

Vah vah, duysa ne sevinirdi garibim...

"Seviyorum", bir sıcaklık taşıyor, "severim" ise bir lütuf... Ya da ben yanılıyorum (yanılanları sevmem...)

Bütün bunların bu sayfada işi ne? Hepsi Nâzım Hikmet'in yüzünden. "Bana mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin?" dizelerinden... Bana geniş zaman kipinin karikatürünü yapabilir misin Asaf? Temmuzun başlarında cayır cayır yanan bir otelin sıcaklığının karikatürünü ya da ne bileyim, şerefsizliğin.

Yapamazsın, biliyorum. Ama "Asaf'ı severim, iyi çocuktur"u da kimse çizemeyecek artık. Öyle değil mi?

Bazı soyutlukları kelimelerle yakalamak mümkün değil. Sayfalar dolusu yazı yazsanız da, üzerinde gezindiğiniz toprakların kültürsüzlüğünü kültür çerçevesi içerisinde anlatmak zorunda kaldığınızdan başarısız oluyorsunuz.

Ne diyeyim, 12 tane (bir düzine) kafatası kesiyor üç adam, birinden beyin çıkıyor. Beyin bulanın sevinci görülmeye değer... Nehar Tüblek ustanın bir "ironi"sinden sonra kalemi bir kenara bırakıp şöyle bir düşünmek gerek: "Aziz Nesin alçakgönüllü bir yargıya varmış doğrusu. Acaba ben onikide birin içine girebiliyor muyum?"

Hayır!

mümtaz idil

CUMHUR GAZİOĞLU

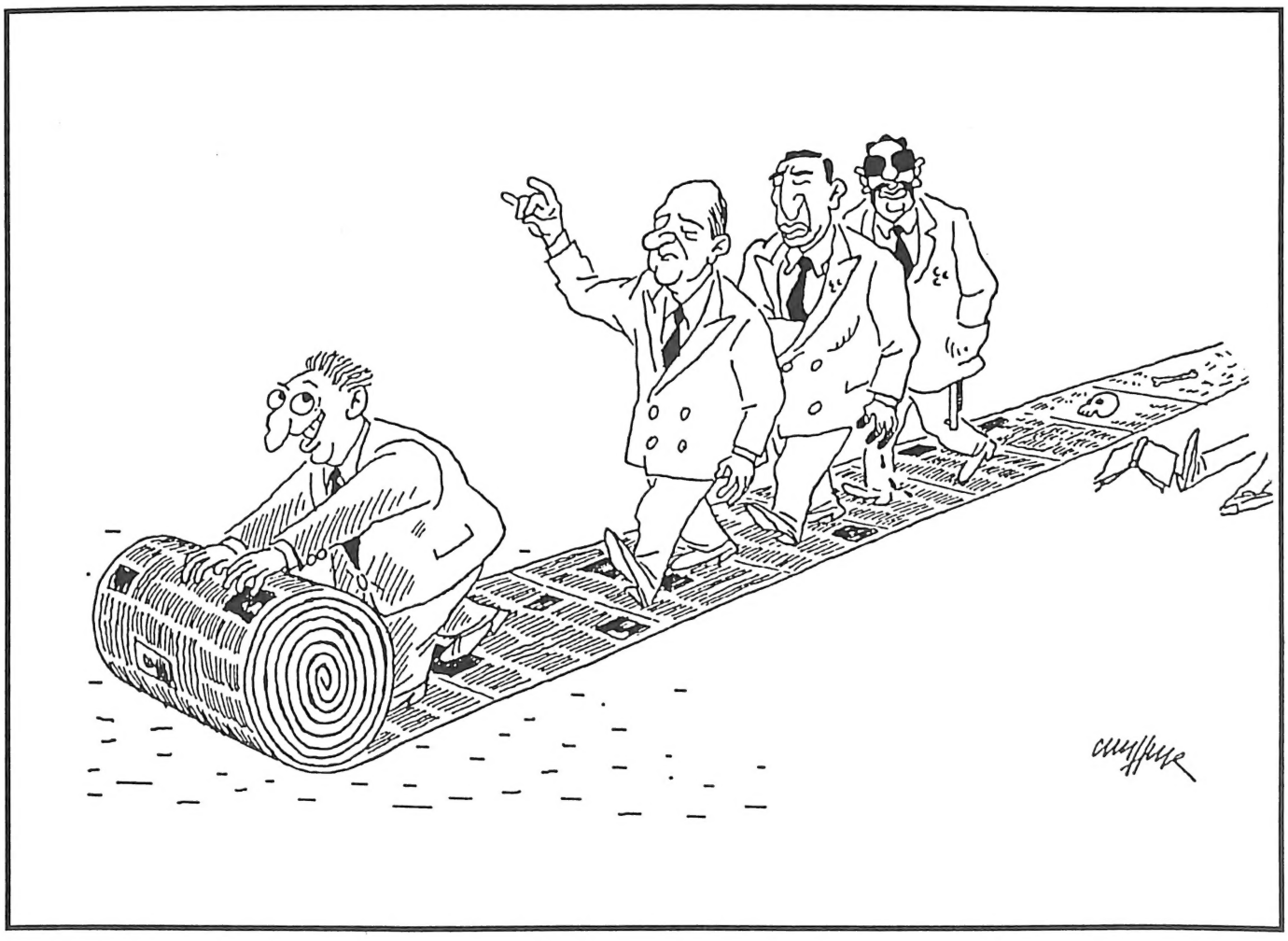

RUHİ TEK | TREN PENCERESİNDEN

DEĞİŞEN NE?

Tren hareket etti. Yolculardan biri çevresine bakındı ve "şiir sever misiniz" diye sordu. Hiç kimse ne evet, ne hayır dedi, birkaçı başlarını öne eğdi.

- Anladım. Kaygusuz Abdal'dan bir dörtlük: "Bir kaz aldım karıdan/Boynu uzun borudan/Kırk Abdal kanın kurutan/Kırkgün oldu kaynatırım kaynamaz."

Çevresine bakındı. Bir çocuk "bu hükümetle mi ilgili" dedi.

- Bu, Namık Kemal'den "Edepsizlikte tekleriz/Kimi görsek etekleriz/Hak'tan ümid bekleriz/Ne utanmaz köpekleriz."

Çocuk lafa karıştı. "Kimler olduğunu biliyorum" dedi.

- Buyurun, bu mısralar da Eşref'ten. "Var lüzum-u bize Meclis-i Mebusanın/İçine dahil olanlar ne olursa olsun/Doksanüç vakasını eylemesin de tanzîr/Yüzde doksan üçü isterlerse e(şek)le dolsun."

Tren monoton tıkırtısını sürdürdü.

- Mehmet Kemal'den "Dedenin adı satılmış/Babanın adı satılmış/Seninki de satılmış/Ben senin sülaleni bilirim/Satılmış oğlu satılmış."

İlk kez yolculardan biri söze karıştı:

- Neyzen Tevfik, bilirsiniz ya. "Hayliden hayli kalınlaştı yobazlık yeniden/Softalık zortu anırtı ile aldı yürüdü/Kara bir kinle taassup pusudan çıktı yine/Yurdu şâhâne cehalet yeni baştan bürüdü"

Makinist düdüğü çaldı.

- Ümit Yaşar Oğuzcan "Halk inler/Kavuk dinler" diyor bir şiirinde. Orhan Veli de açık sözlü. "Neler yapmadık şu vatan için/Kimimiz öldük/Kimimiz nutuk söyledik"

- Değişen ne?

- Aziz Nesin neler demiş: "Her tedbiri almalı/İkti darda kalmalı/Hergün başka havadan/Yem borusu çalmalı"

Tren yoluna devam etti.

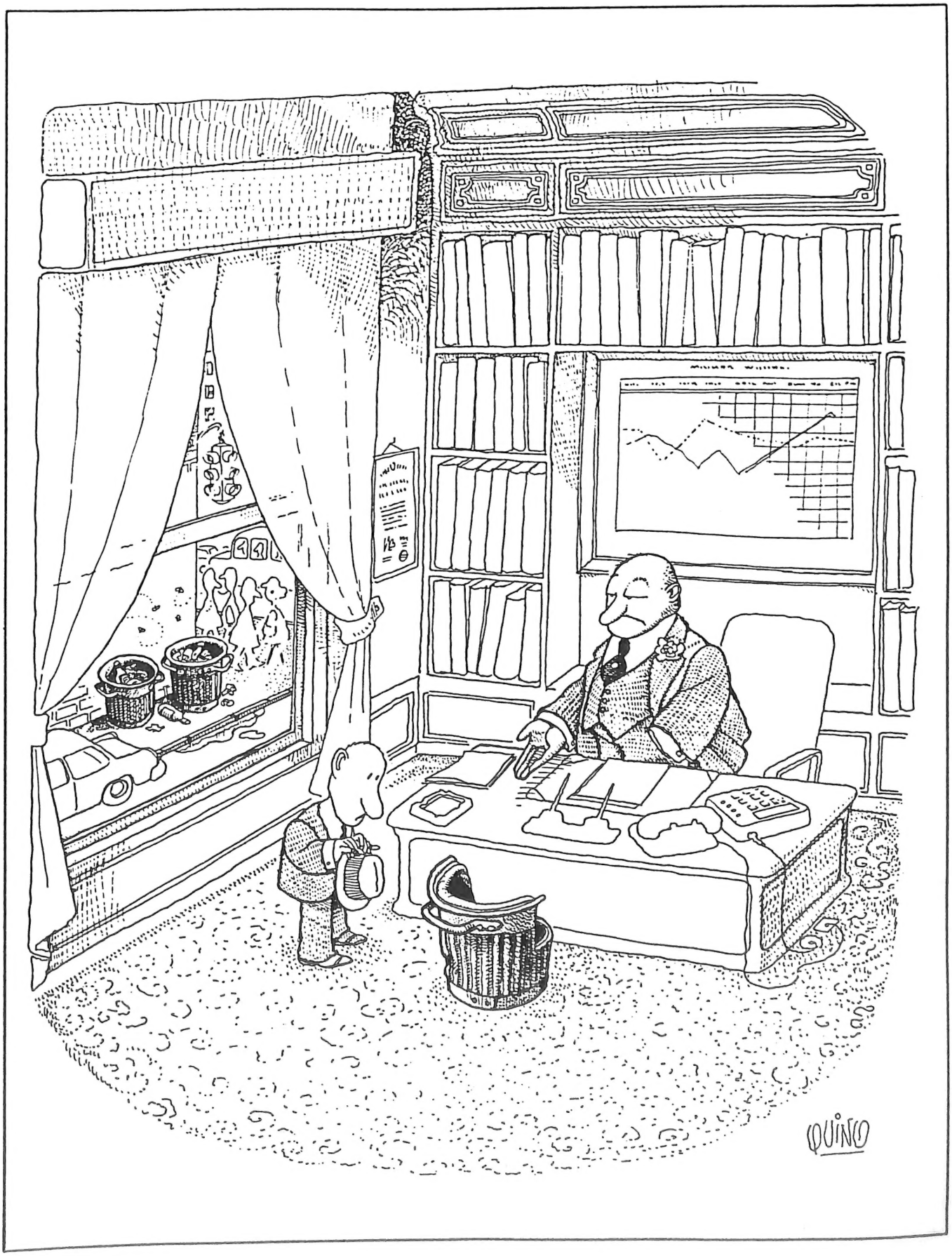
QUINO

MURAT ÖZMENEK

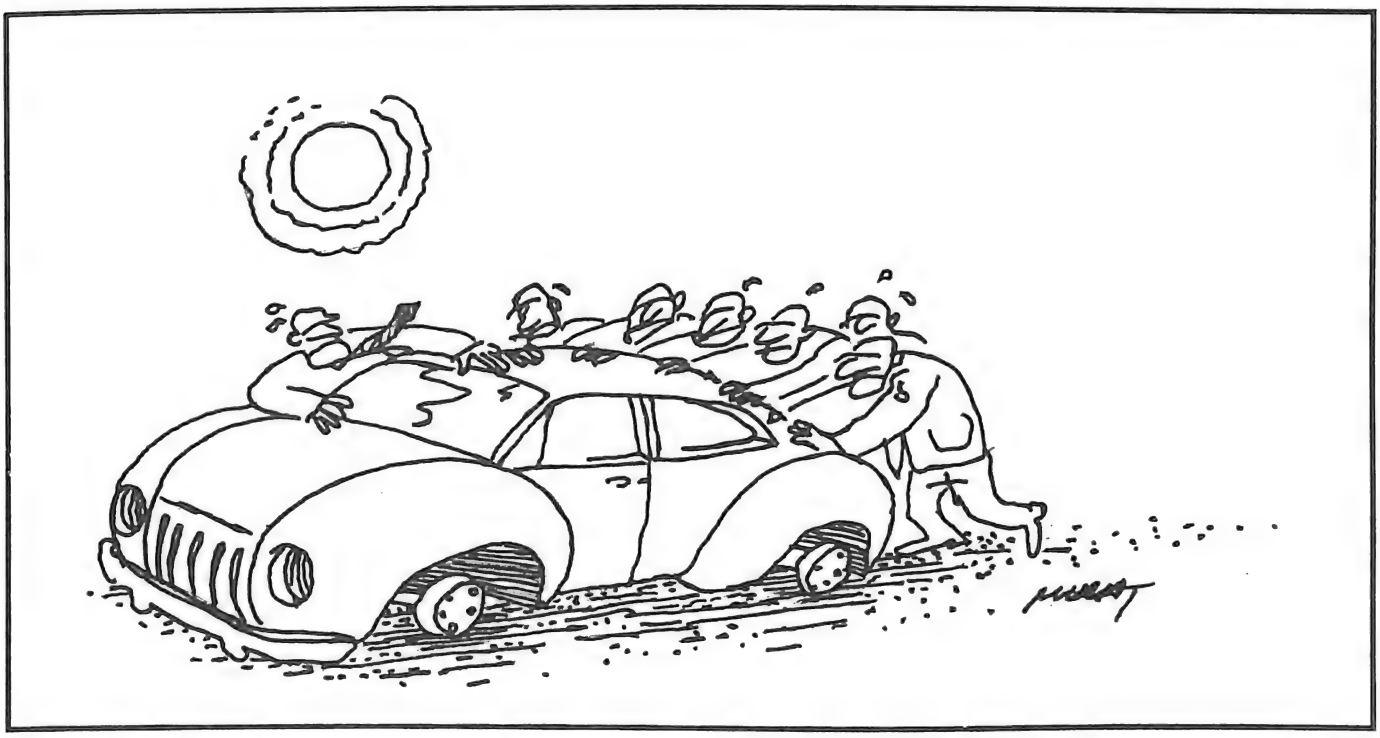

ALİ ŞUR

YALÇIN ÇETİN

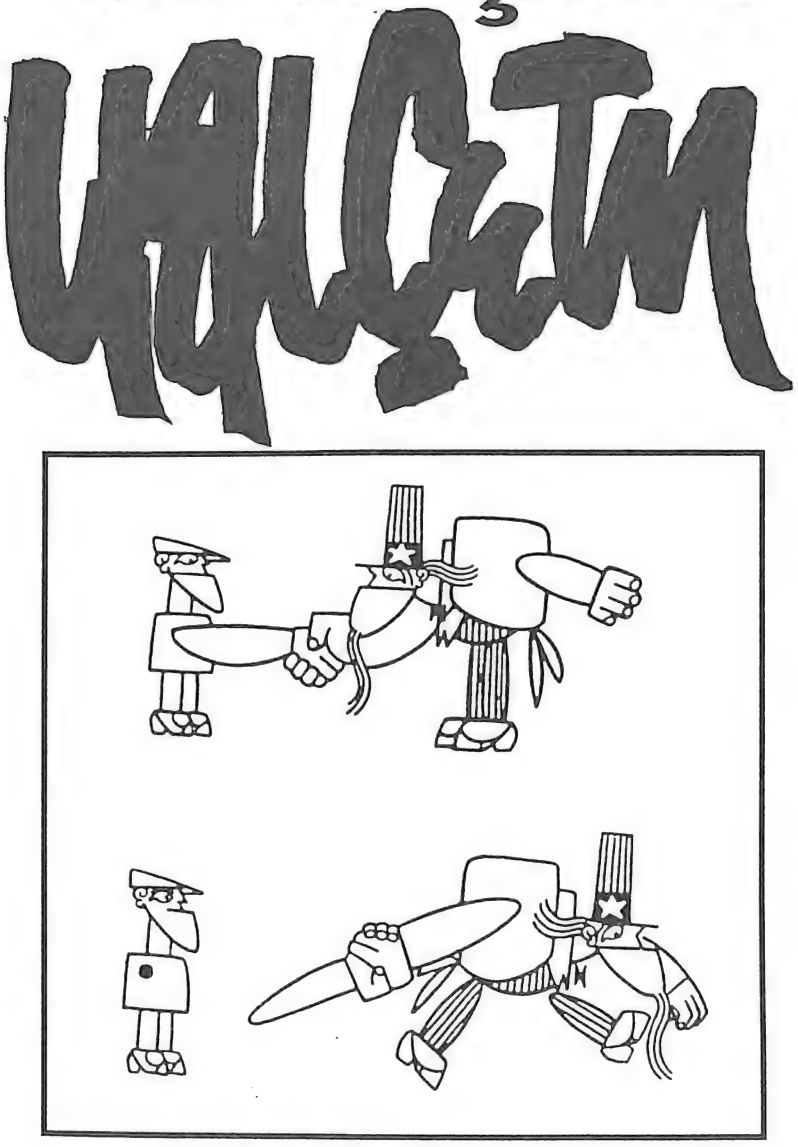

Yalçın Çetin, 1934'de İstanbul'da doğdu. İlk karikatürleri 1947 yılında Doğan Kardeş dergisinde yayımlandı. Çocuk dergileriyle, siyasal güldürü dergilerinde başlayan çizgi denemeleri, 1952'den sonra yoğun bir basın çalışmasıyla devam etti. Bu nedenle öğrenim gördüğü Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nden ayrıldı. Çok yönlü çizgi çalışmalarını Akbaba, Taş dergileriyle Tan, Ulus ve Tanin gazetelerinde sürdürdü. Karikatürün yanısıra çizgi romanlar, başlık yazıları, öykü resimleri, kitap kapakları da üretti. 1961 yılında çizgi film alanında çalışmalar yapmak için Almanya'ya gitti. Münih'de 4 yıl TV. ve sinema için reklam filmleri yaptı. Filmleri İspanya ve Fransa'da gösterildi. 1964 yılında yurda döndükten sonra da çizgi film çalışmalarına devam etti. BOŞ ODA ve EVLİYA ÇELEBİ isimli fimleri ilk akla gelenlerdir. Yurt içinde ve dışında bir çok sergiye katıldı. Yapıtları Gabrova ve Tolentino mizah müzelerine alındı. Ölümünden kısa bir süre önce Gabrova (Bulgaristan) Mizah ve Hiciv Evi tarafından dünyanın en iyi 100 karikatürcüsünden biri seçildi. 14 Nisan 1977'de İstanbul'da Basınköy'deki evinde öldü.

VATAN MİLLET SAKARYA (1974) ve DOSYA (1977) isimli iki albümü yayımlanmıştır. DOSYA'nın önsözünde Çetin Altan şöyle demiş: "...Karikatürü yolculuklarda vakit geçirmek için bakılan eğlence dergilerinden çıkarıp sınıfsal bir savaşın silahı olarak bilemekle dahi yetinmeyi az gördü de, **kimsenin üyesi olmaya kolay yanaşmadığı İşçi Partisi'ne girdi**. Böylesi bir çağdaşlığı yapıtlarına kapanan rotatif ve ofsetlerle yanıtlamaları da O'na vız geldi... Bir mezbeleliğin ısırganlığı kargaşasında karikatürü böylesine soylu, böylesine aşamalı ve böylesine bir yaşam değirmeninin motoru olarak kullanabilmiş kaç fırça sayabilirsiniz."

Yalçın Çetin ustamızı özlüyoruz...

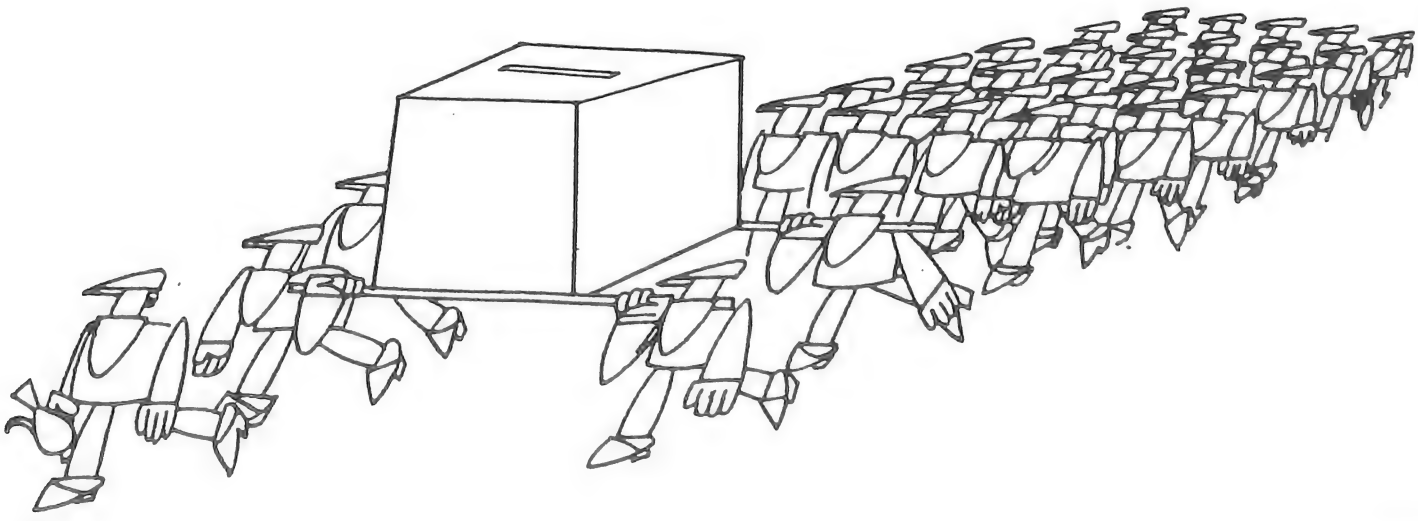

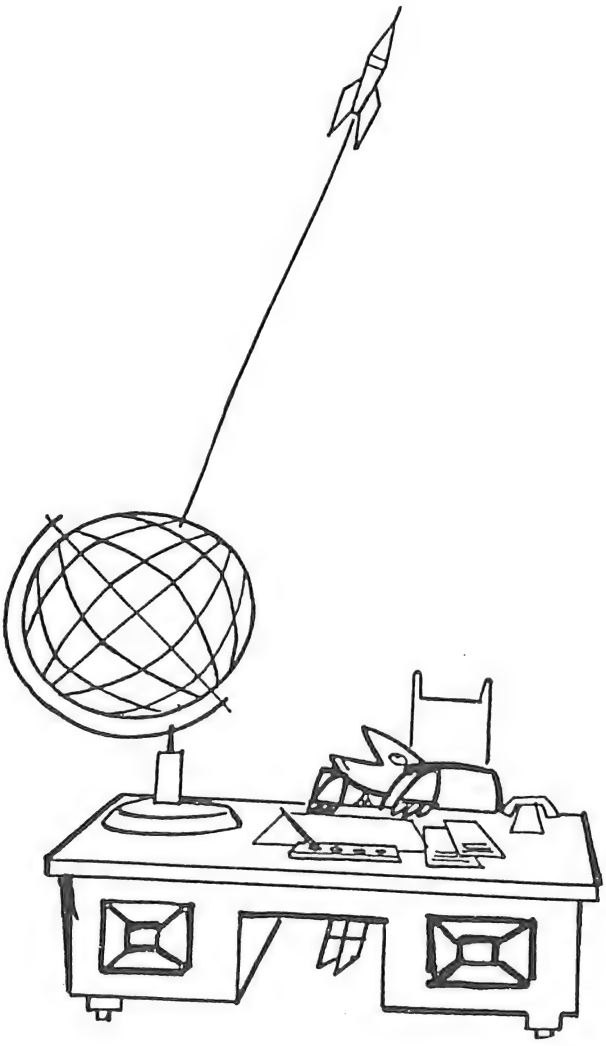

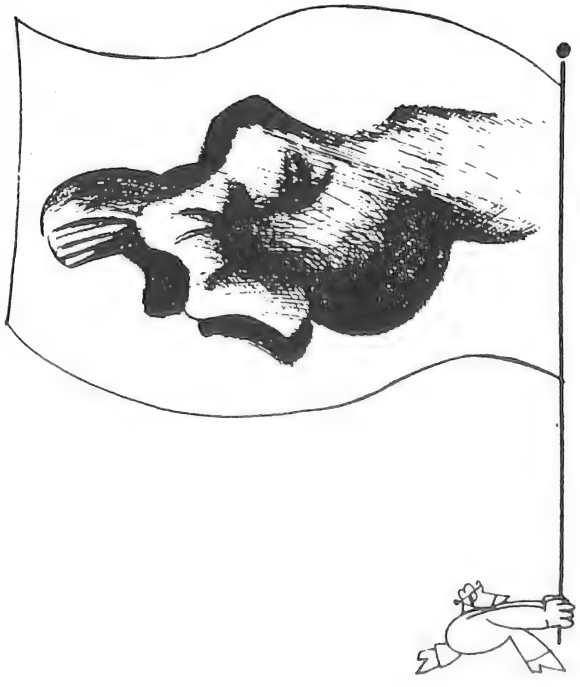

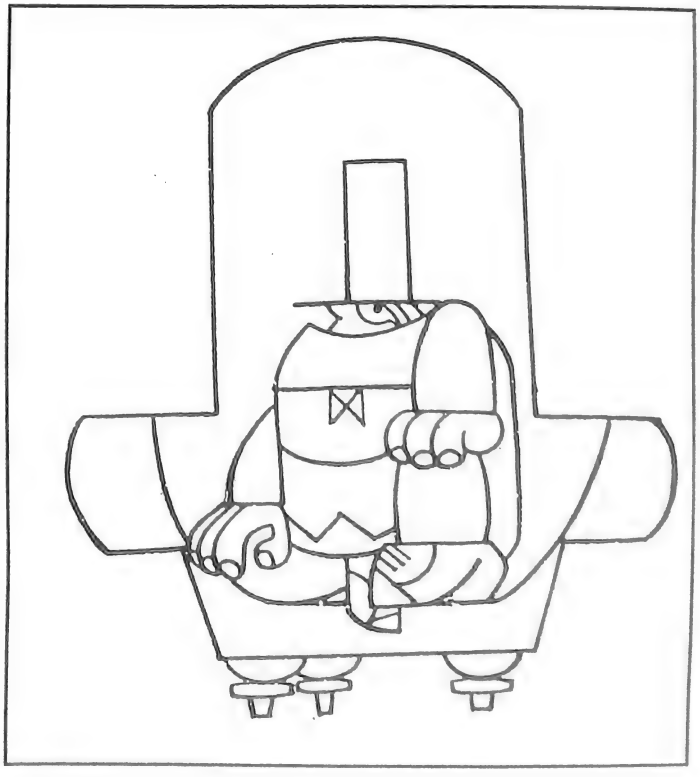

GÜLDÜŞÜN ÇORBASI

•

Al vekili vur vekile! Anlarık o zaman hangisinin (Sol)lu Hangisinin (Sol)suz olduğunu. Aslında bilirik bunların (sör)süz Ne Bok(sör) olduklarına da söliyemirik. Bu günlerde hiç söyliyemirik çünkü; Yerel ve Genel seçim var Ne(h) olur Na(h) olmaz belkisimede bize de bi şeyle bi şeyler düşer Bili yon ki 'Vekil Vekilin aynası (ÇAL) (ÇAL) oynasın Amcası Parti dir bunların Yuvası.... Parti Deyince AklaMA geldi, Hay tanrı, Aklıma diyeceğiidim Evet Parti Diyince Aklıma 'Lider ve yanında bir adet Soytarısı' gelir hep.. Liderinin arkasında yürür sürekli. Lideri durunca o'da durur, Yalnız Hafifimiz Liderin Hafif çaprazında Durur ki,e Liderinin Mimiklerini izliyebilsin Çünkü Lider Sultan gülünce O'da gülecek sevinince o'da sevinecektir. Sonunda elbetteki herkesten önce o alkışlıyacaktır Liderisini. Bunların Bir de Lider "TİK"ini taklit edeni çıkmış. Söylendiğine göre 18 Nisan 1999'da piyasaya sürülecekmiş... Biliyorsunuz bu Vekillerden bir sürü var. Peki Liderin Yakın Tapınıcısı bu soytarı dışındaki Vekiller Ne yapar? Onlar 'SOYTARILIĞI' kaptırdık, Hiç Değilse 'İBRİKÇİ' olalım Savaşımı içindeler. Bir 'İBRİK KULPUNU' yakaliyabilmek için Sürekli Lider Sultanlarının önünde güvercin gibi Takla atmakla meşgüller. Biliyorlar ki Nekka Takla Okka İbrik..

Gün onların günü. Bu günlerde sürekli Lidere TAPINMA egzersizi içindeler. Çünküme onların kaderini belirleyecek 18 Nisan 1999 tarihi yaklaşmak üzere. Bunların Tüm amaçları (Milletvekilliklerini korumak. Hiç düşünmezler Milletin Vekili olmayı. Evet tüm erekleri (Milletvekili olmak. Bir de bunların Potansiyelleri var, yani POTANSİYEL (M) illetvekilleri... Koloniler halinde yaşarlar. Sollusu Solsuzu birbirlerini tanır. Üslendikleri yerin adı Burokrasi'dır. Adını Burdan aldıkları için Burokrat denir bunlara. Bunlar MAKAMLILAR ve MAKAMSIZLAR olmak üzere ikiye ayrılırlar. Her ikisi de Lider Tapınıcısı (Lider Askerler ve Prensler)dir bunlar. Birbirlerini Korurlar Makamlısı kesinlikle Makamsızın MAKATINA tekme atmaz. Bilir Bir gün Kendi Makatını pardon Makamını Makamsıza teslim edeceğini. Salt Liderlerinin Doğrularını izledikleri için Pek Birikim sahibi değildirler. Bunlar için önemli olan Takla atabilmek. Makamsızı Elbise üstü az kravat Yarı grant durumunu sürekli Korur (Kororlar). Portföy çanta koltuk altında, bir elin parmağı burnunda sürekli seyir halindedirler. Bilgi Taşırlar Liderlerine. Dosyalar Halindedir Bu bilgiler. Dosyadaki bilgiler Makamlıların ve bağlı oldukları İktidardaki Lider ve vekilleri hakkındaki YOLSUZLUKLARI içerir. SOLLUSU - SOLSUZU - YOLLUSU - YOLSUZU ve de SOYSUZU hep bu dosyalarla birbirlerini tehdit ederler ve sonunda Birbirimizi kırdık diye özür dilerler. Çok ileri gitmişler ise yanlarına SOLLU olduğunu söyleyen, Hatta Demokratik hatta hatta SOL olduğunu söyleyen (HALLA HALLA!.) BİR SOLSUZ parti liderini de yanına alarak (Tabi ki Partisini De ama burda LİDER=PARTİSİ olduğu için salt Liderini deduk) ve Yücelerden Yücesin Ben bilirim nicesin diyerek birbirlerini aklarlar. Makamsızlar günün modasına uyarak artık Dosyalar Taşımıyorlar, Kasetlerle dolaşıyorlar artıkım. Hepsinin olmasa da çoğunun cebinde Kasetle Turluyorlar. Zaten Aldıkları ilke kararına göre KASET'i olmayana Kız, oha!. Milletvekilliği vermeyorlacaklarmış. Makamsızlar kördüğünüz gibi DOSYA/KASET peşindeler, Ya Makamlılar neyin peşinde? Elbetteki İHALE peşindeler... Kısacası Makamlısı Makamsızın, adeta Seçim Buroları gibi BUROKRASI.. Burada Yakaladıklarını Öperler. Özellikle MAKAMLISI çok öper. Hiç unutmam DAİRE Başkanım Beni Bir günde Tamı tamına üç kez opüverdi. İlk ikisinde Hngi Köyün MUTTARI'sın diye- Sonuncusunda da Hangi işin Mütteahidi'sin diye öpüvermiş idi, ben olduğunu fark edince de şaşırmış idi, Ramo ile ben gülmüş idi, adam önce (M) illetvekil Sonra Bakan olmuş idi.. Allahın İti... Bunların MAKAMSIZ olanlarının Bazılarısı çok iyi Harita Keser.. Bir gün Dairede bir Telaş millet fiskoslarda. Beni gören Mehmet Rasim; "Oğlum Kaç Polis Seni arıyor." Hayrola yine ne oldu?" Ne olacak Başkanın Odasındaki Bir bölü yirmbeşbin ölçekli TÜRKİYE HARITASI kesilmiş. Senden şüpheleniyorlar.... Neyse gerisini anlatmıyım. Sonradan anlaşıldı ki MAKAMSIZ yüreksiz Milliyetçi, Köylerin isimlerini de içerdiğinden Seçim Bölgesini (Seçmenlerine daha kolay ulaşabilmik için) kesmiş, Yapsa yapsa bunu Milliyetçiler Değil Yürtseverler Yapar. EN belalısı kim? Bu... Tamam işte o kesmiştir. Bunlardan Biri bir keresinde de Beni Bayrak Yırtmakla Suçlamış ve Faşistlerle beni (Silahlı) karşı karşıya getirmişti. Her Daire Başkanı veya Müdürün Arkasında ATATÜRK tablosu vardır bildiğiniz gibi. Faşist kardeşlerimden bi denesi ATATÜRK tablosunu kaldırmış yerine Güyü Bayrağımızın Doğuş simgesini (Yerde kan kanın bir yerinde ay ve yıldız ve atlılar) içeren osmanlı tablosunu asmış, Bütün süçüm ATATÜRKÜ YADSIyan bu tavra karşı tepki koyu, Irkçılığı çağrıştıran Tabloyu kırıp yerine ATATÜRK'ün tablosuna yer vermem.....

Yine bir zamanlar Emniyetteyiz, ortalık durulur oldu.. Genç bir (Tek yıldız) komiser yardımcısı, durup dururken: "BEN ECEVİTİ ÇOK SEVİYORUM BU GÜNLERDE TAKTİR ediyorum.." şaşırdık hepimiz. İçimizden biri 'Nerden İcap etti gibisine bir soru yönelti. Ne derse beğenirsiniz. Son günlerdeki politikalarıyla Türkeş'e benzemeye başlamış ecevİT.... Hayda!. Şimdi Bunun Yazımızla ne ilgisi var???? Doğru Haklısınız Kel alaka bir şey oldu. Sahi Biz Vekillerin sollumu mu SOLSUZ mu olduğunu sormuyormu idik. İyi de LİDERİNİ bilmezden Vekilini nasıy betimleriz' Bu Gerçekten de kendimizi soyutlıyamayız...

.... Liderine bak Vekiline oy ver....

ÖZGÜR ARHAVİLİ

MURAT SAYIN

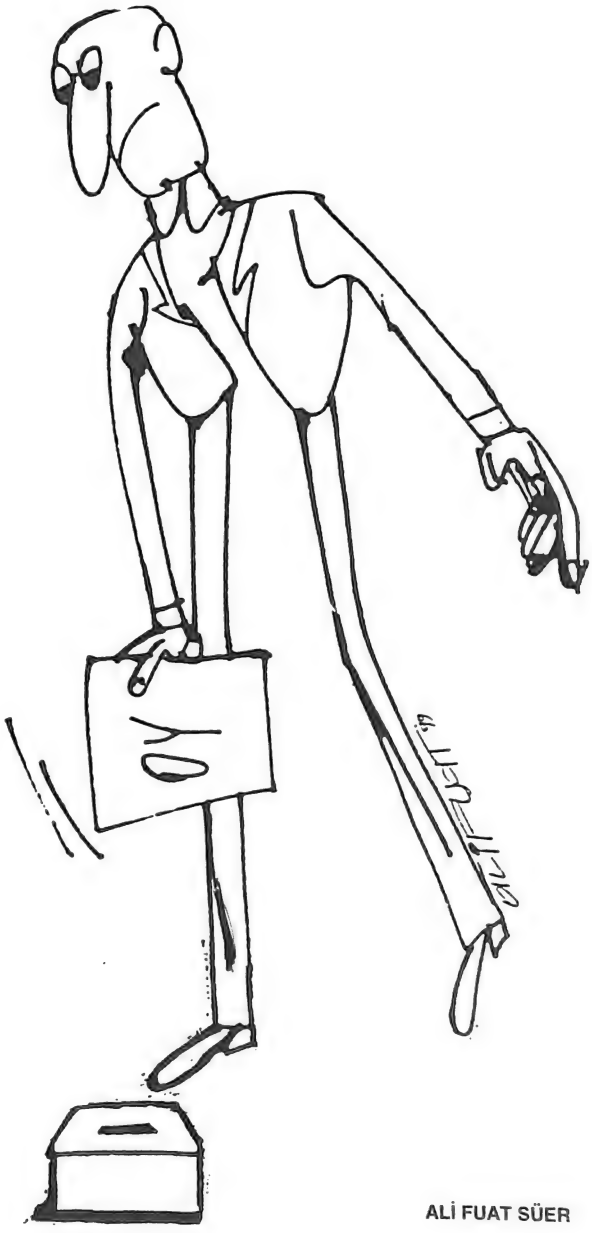

ALİ FUAT SÜER

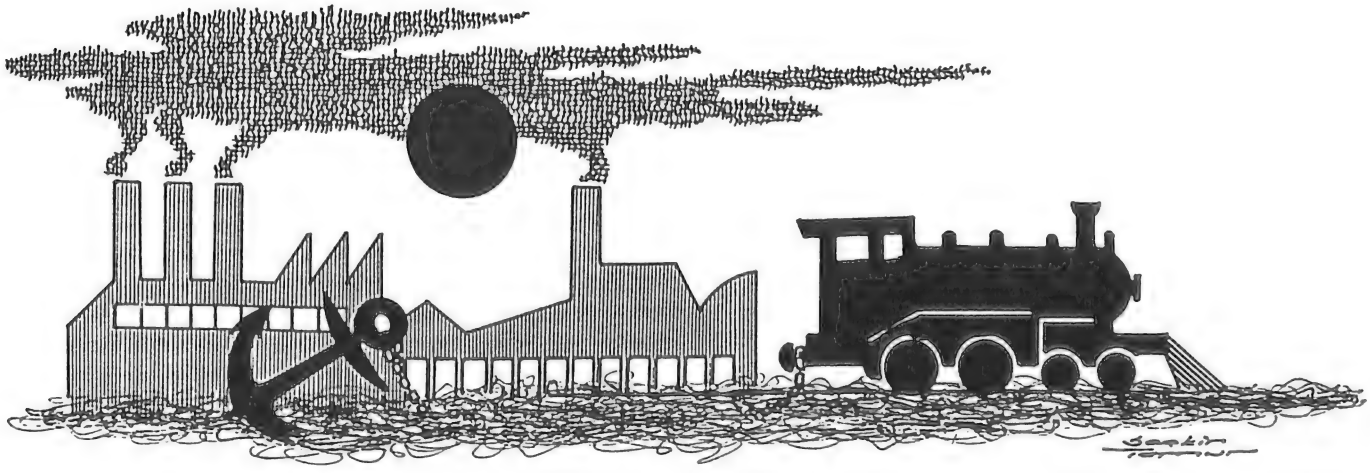

SEÇKİN TEMUR

ALTAN ÖZESKİCİ

KARİKATÜRİST ANEKDOTLARI

■

YENER ÇAKMAK

■

ARKADAŞIM PASTACI UĞUR...

•

Tekin Aral

Uğur Dündar benim çok eski bir arkadaşım, kardeşim... Fırt Dergisi'ni çıkardığım yetmişli yıllarda sevgili Müjdat Gezen'le birlikte bana gerçekten çok yardımcı olmuşlar, derginin "çıkmaması" için ellerinden geleni yapmışlardı.

Örneğin; ikisinin sorumlu olduğu "Fırt Televizyonu" adlı bir sayfamız vardı... Bana anlamsız bir takım resimler çektirip yolluyor, yanına da "Nasıl olsa sen bunlara espri bulursun" diye not düşüyorlardı.

Ama inanın derginin en güzel sayfalarından biri böyle düzensizlikten, böyle bir doğaçlamadan oluşuyordu.

Uğur o zamanlar hem televizyonculuk, hem gazetecilik yapıyordu... Bir ara, biraz da ekonomik nedenlerden pastaneciliğe de merak sardı. Yeşilköy'deki ünlü bir otelin pastanesini yönetmeye başladı.

Uğur'un televizyondaki bugünkü başarısının gerçek nedeni de işte bu "pastacılığıdır"... Bu ülkenin "avanta pastasını' paylaşanların peşine işte bu yüzden düştü... Çoğuna pastayı zehir etti...

DEĞİŞMİŞLERMİŞ?..

METİN PEKER

EROL ÖZDEMİR

dinozorun yeri

hüseyin atabaş

1 MAYIS VE...

"Galata Köprüsü'nde rastgele
gökyüzüne baksa adamın biri
yetmiş kişi onunla birlikte bakar"
demişti bir tarihte Çetin Altan.
Şimdi ne o köprü var yerinde oysa,
ne de o zamanki Altan Çetin!..

Ve 1 Mayıs: Sınırların anlamını yitirdiği, kitlelerin dil, din ve mezhep farklılıklarını gözetmeksizin, kardeşlik temelinde birleşme taleplerinin alanlarda haykırıldığı gündü... 1 Mayıs 1890'dan beri dünyanın her yerinde böyle bilinir, böyle söylenirdi. Dünya sosyalist devrimi gerçekleşip emek değerine kavuştuğu, siyasal sınırların ortadan kalktığı gün, işçinin emekçinin bayramı işlevini tamamlamış olacak, "1 Mayıs Bahar Bayramı"na dönüşecekti! Nitekim öyle de oldu ve bu ilk kez Türkiye'de başarıldı! Ne mutlu Türküm diyene. Çünkü Türkiye halkı da dünya halkları da teba olmaktan kurtuldu,. Çetin Altan'ın gözü aydın olsun.

Çetin Altan, yazımın başına mealen ve tırnak içinde aldığım vecizeyi serdettiği 1970'lerin sonlarında, Türkiye halkı henüz cumhuriyet yönetimini içselleştirememiş, teba olmaktan kurtulamamıştı. O günlerden bugünlere köprülerin altından çok sular, üstünden çok tanklar geçti. O günlerden bugünlere cumhuriyeti değilse bile, "Yeni Dünya Düzeni"ni içselleştirdik, sınırlar ortadan kalktı. Yine Altan Çetin'in söylediği kimi sözlerden, Marx'ın başaramadığını ya da marksistlerin gevezelikten fırsat bulup beceremediğini, globalleşmenin önderi Amerika ile yandaşları başardı da Marx'ın kemikleri yattığı yerde rahat etti!..

Bu yüzden dünya Amerika'ya çok şey borçludur, ama bunu pek kimse cesaret edip söyleyemez, ben hariç. Ve ben, bunun neden böyle olduğunu da size anlatmaya çalışacağım. Önce bir alıntı ile tarihi anımsayalım:

ABD ve Kanada'da örgütlü meslek kuruluşları ile İşçi Sendikaları Federasyonu'nun kongresinde 8 saattlik işgünü için mücadeleyi yükseltme kararı alındı, bu doğrultuda grev ilan edildi. 1 Mayıs 1886'da tüm ülkede 350 bin işçi greve çıktı, yaşam durdu. En çok işçinin greve katıldığı Chicago'da, kapitalistler işçi sınıfının bu başkaldırısını hazmedemediler ve direnişi ezmek için saldırıya geçtiler... 3 Mayıs günü 350 kişilik Pinkerton çetesinin koruması altında grev kırıcıları çalıştırılmaya başlandı, emekçi emekçiye yapacağını yaptı. Bu durumu bahane eden polis direnişçi işçilerin üzerine ateş açtı, 6 işçi öldürüldü, pek çok işçi yaralandı, 4 işçi lideri de asılarak katledildi...

II. Enternasyonal'in Paris kongresinde Amerikan İşçi Federasyonu'nun önerisiyle, işçi sınıfının 8 saatlik işgünü mücadelesinin desteklenmesi için 1 Mayıs 1890'da, uluslararası çapta, gösterilen yapılmasına karar verildi. Böylece, 1 Mayıs günü, işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak ilan edildi.

Türkiye'de ise 1 Mayıs kutlamaları yüzyılın başına kadar uzanır. Osmanlı devleti döneminde; 1909'da Üsküp'te, 1911'de Selanik'te, 1912'de İstanbul'da 1 Mayıs kitlesel gösterilerle kutlandı. 1922'de Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de, Mersin'de kutlanan 1 Mayıs, 1925 yılında çıkarılan Takrir-i Sükûn Kanunu nedeniyle 50 yıl kutlanamadı. Yani "sükûnet" sağlandı, olay çıkmadı, ölüm olmadı!.. 1976'da ise onbinlerce emekçinin yeniden sokaklara çıkıp sermayenin karşısına dikilmesini içine sindiremeyen egemen güçler, 1 Mayıs 1977 kutlamalarını kana buladılar. İstanbul Taksim meydanında 34 emekçi yaşamını yitirirken yüzlercesi de yaralandı. Oligarşinin bu vahşi katliamı karşısında emekçi yığınlar sinmediler. Kitleler 1978 1 Mayıs'ında da alanları doldurdular.

Sonrası malüm, yani 12 Eylül susturucusu! Birkaç sessiz gösteri, birkaç ölüm...

Bunca olan bitene karşın; bugün hâlâ soğanın, fasulyenin, bulgurun, patatesin kaç kuruş olduğunu bilmeyen, yani bir ayağı köyünde olan, bir kısım medyanın tutsağı, bir kısım emekçinin sessizliği "bir lokma bir hırka" sınırının aşılmasına dek sürecek anlaşılan. O zaman da "1 Mayıs kutlamaları"na gerek kalmayacaktır sanırım. Çünkü, 1 Mayıs deviniminin başladığı Amerika'nın icat ettiği "globalizm" panzehiri, bu "anlamsız" 1 Mayıs savaşımını bitiriyor. Zaten 1990'ların başında yıkılmaya başlayan "demirperde duvarları", sınırların anlamını yitirmesi özleminin önündeki tek engeldi! Neyse...

"Galata Köprüsü'nde rastgele
gökyüzüne baksa adamın biri
yetmiş kişi onla birlikte bakar"
demişti bir tarihte Çetin Altan.

Bunca savaşımdan, ölümden, zulümden sonra; "hâlâ öyle değil mi?" diye düşünüp Altan Çetin'e hak vermek üzereydim ki, Temel'le yaptığımız Avrupa gezisindeki bir olayı anımsadım... Rotterdam'da Leonardo Da Vinci'nin çizimlerinin maketlerinden oluşturulan bir sergiyi dolaşıyorduk. Temel bir ara kolumdan tuttu; "Ya bak bana hemşerim, senin Çetin Efendi yalan söyleyi" dedi. "Şimdi nereden çıktı Çetin Altan'ın yalan söylemesi?" diye sordum. Temel, Üstat Leonardo'nun 15. yüzyılda bizim Haliç'in üzerine önerdiği köprü maketini göstererek dedi ki; "Baksana, Galata Köprüsü'nün üstünde gökyüzüne bakan kimse yok."

Temel, benim can hemşerim, nerden bilsin Takrir-i Sükûn Kanunu'nu. Ve nerden bilsin Altanların "Yeni Dünya Düzeni" ni sosyalizmin yerine ikame edebileceklerini!..

HİCABİ DEMİRCİ

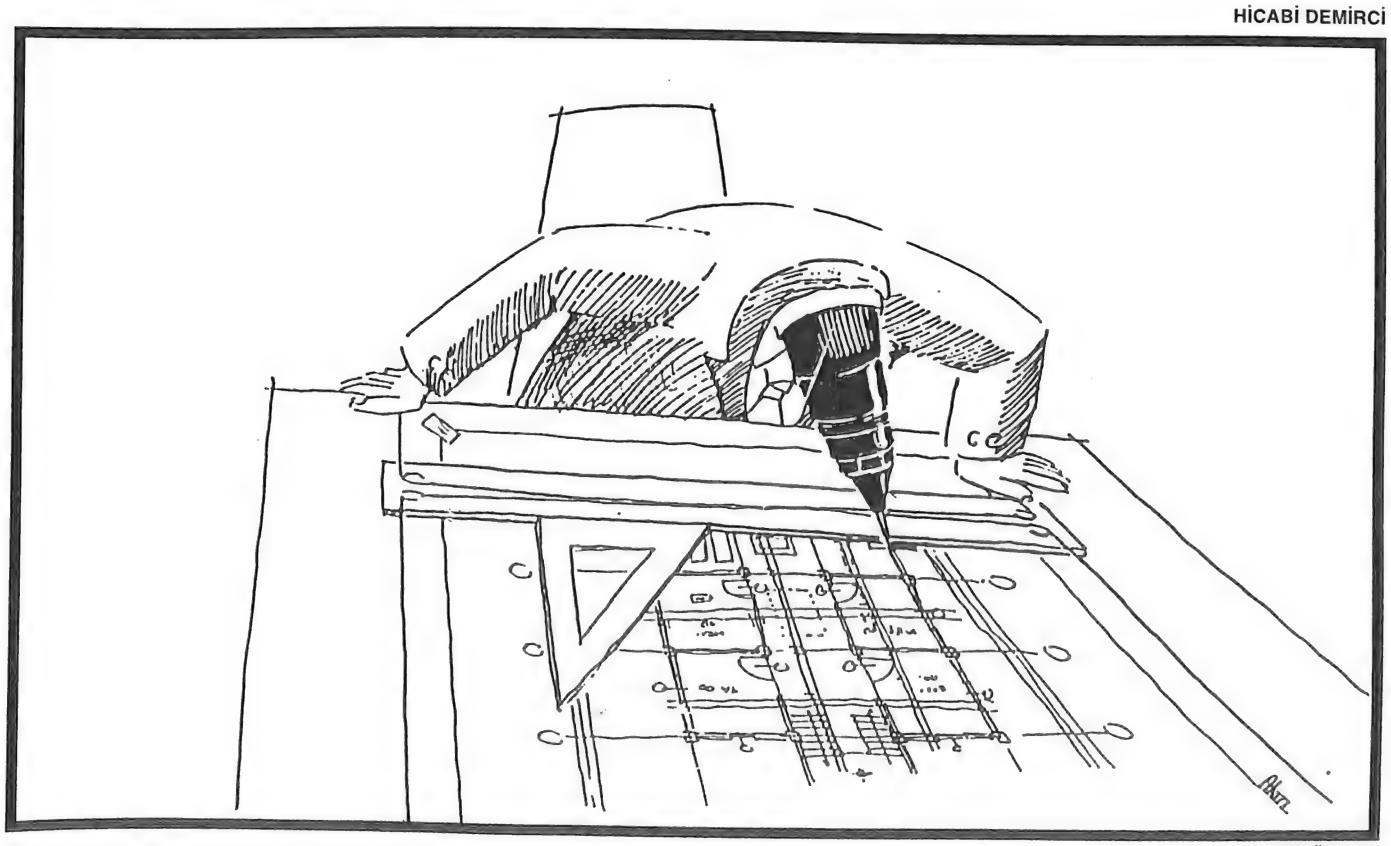

AKIN ÖNDER

NURİ BİLGİN

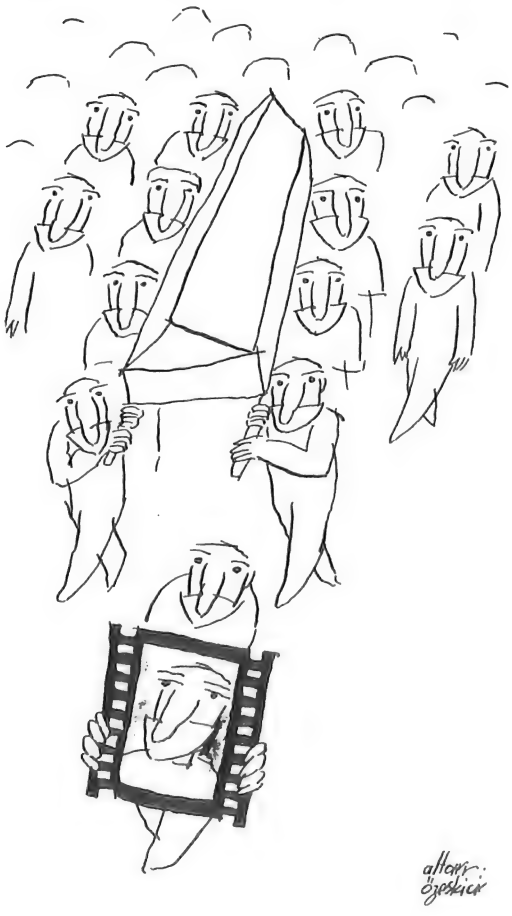

ALTAN ÖZESKİCİ

D. Neşe Binark

Küçük dağları kendi yarattı sanan **adam**, bilmiyordu ki kadının biri bir gün Ferhatengiz bir sabırla küçüğünü de büyüğünü de, evel allah deler geçer...

Dağların küçüğünden büyüğüne mekik dokuyan o aynı **adam**, aradaki yüzlerce kadına, hani "yol geçen hanıdır" zannıyla uğramadan edemiyordu belki ama iş, yüklü faturaları ödemeye geldiğinde kadın biliyordu ki, hanlardan ırak boş arazide kurduğu çadırına misafir olmadığı için adam, dövün dövün dövünecek, tepin tepin tepinecekti...

Kadına göre dövünme tepinme arası gastrik seanslarını, geğirme nöbetleri takip edecek ve adam nihai epilepsi krizine tutulup, sürüne sürüne kendisine gelecekti...

Adam 43 seansta ancak 2000 feet'e irtifa kazandırdığı burnunu, her pisliğe daldırma, her naneye maydanoz olma icraatları dışında, bu kadını gördüğü zaman illaki yamaç paraşütüne bindirip yarattığı en küçük dağın tepesinden doruklanan sallama işiyle görevlendiriveriyordu... Ah, bir yakalasa onun burnunu **kadın**, kerpetenle bükecek, kargaburnuna çevirecekti ama bir türlü alet çantasını bulamıyordu...

O **adam** o kadını ne zaman görse, birden gözlerine katarakt iniyor, uzun menzilli toplar kulaklarının dibinde patlamış gibi anında sağırlaşıveriyor, dili ağzının içinde ağırlaşıyor da konuşamıyor, burun delikleri külliyen tıkanıyor, beynine oksijen gönderemeyip dumura uğruyordu. Şu kadın nereden karşısına çıksa bütün vücudunu kurdeşen basıyor, isil isil isiliklere gark oluveriyordu her bir yanı. Bu yüzden kadın ne zaman atış menziline girse harekatın yönünü değiştiriyor, mümkün olduğunca saman altından su yürütüyordu. **Kadın**sa, adamın her attığı adımla kaf dağının tepesindeki şatosuna biraz daha yaklaştığını kendisinden ise **birazdan da büyük bir daha** uzaklaştığını görüyor, acayip keyfi kaçıyordu. Dilinde paslı bir tat hissediyor, midesi akşamdan kuru fasulye yemiş gibi gaz yapıyor, adamı şişe geçirip Taksim meydanında evire çevire, bir buçuk acılı Adana'ya yontmak, sonra da iftar çadırında sebil olarak dağıtmak istiyordu. Adam Kaf dağı yolunda, **kadın**sa adamın sonunda...

Uzun uzun yollar gidiyor, adamın zora koşmasıyla bir yerden sonra yola, eşekle devam ediyordu...

Adamın gözü kadının gözüne bir türlü değemiyordu... Adam gözlerine el altından sahte isimli yeşil pasaport sağlıyor, kadının gözleri ufukta göründü mü, onları Yeni Kaledonya adaları, Papua Yeni Gine, Amazon ormanlarına filan yolcu ediyordu...

Kadının gözleri adamın gözlerini bir yakalasa var ya, Cumuk mumuk dinlemeden, adama da dinletmeden tutuklayacak ve gözlerinin hapsine alacaktı...

Adamın katır inadı, bu Mapushane çilesinin pranga mahkumiyeti yoluyla ömür boyu hücre hapsine çevrileceğini pekala biliyor ama katırlığından inadında direniyordu.

Kıssadan aha da şu hisse çıkıyor ki, o da "Adam Hanya'yı değil Konya'yı yeğliyor, bu yolla da başının belasını arıyordu". Kafasına cennetin meyveleri gökten zembille indirilmiş, oysa burnunu kıvırıp attan inmiş aha da eşşeğe binmiş idi...

Adam Mazoşistti, **kadın** ise Fizyoterapist...

Adam sevilmek için değil dövülmek, itile kakıla da sürünmek istiyordu...

Kadın ise Doktora tezini adamın önceki aşklarından kırılan kemiklerini iyileştirmede vermek bu yolla da Nobel adayı listesine asillerden girmek istiyordu.

Velhasılı kelam, **Tazı kaçıyor tavşan kovalıyordu.**

Kedi kendi kuyruğunu yakalamaya çalışıyor, ateşten çemberin içinde akrep şaşırıp kendini sokuyordu...

Çingene çalıyor, kürt oynuyor, üzüm üzüme baka baka kömür ocağına düşüyordu...

Akla kara seçilmiyor, kara'nın başkanlığı bir sonraki seçim dönemine kalıyordu...

Bu hikâye böyle sürüp gidiyor, atlı karınca dönüyor dönüyordurüya görüyordu.

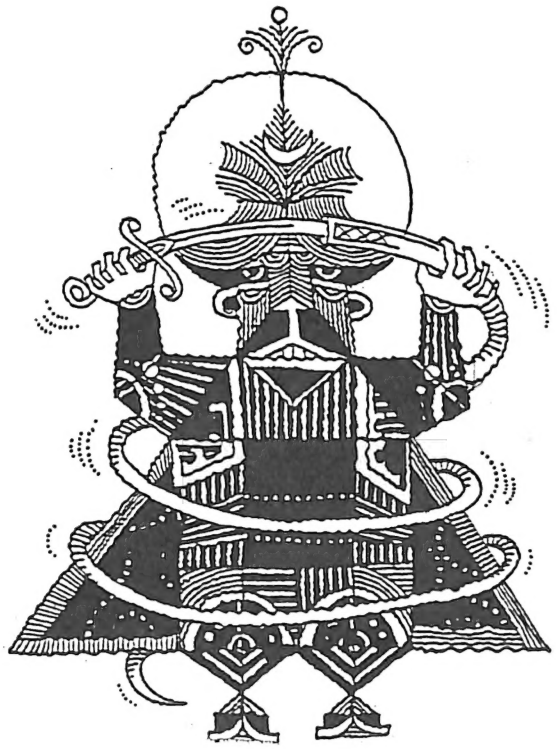

MİLKO DİKOV

NURİ BİLGİN

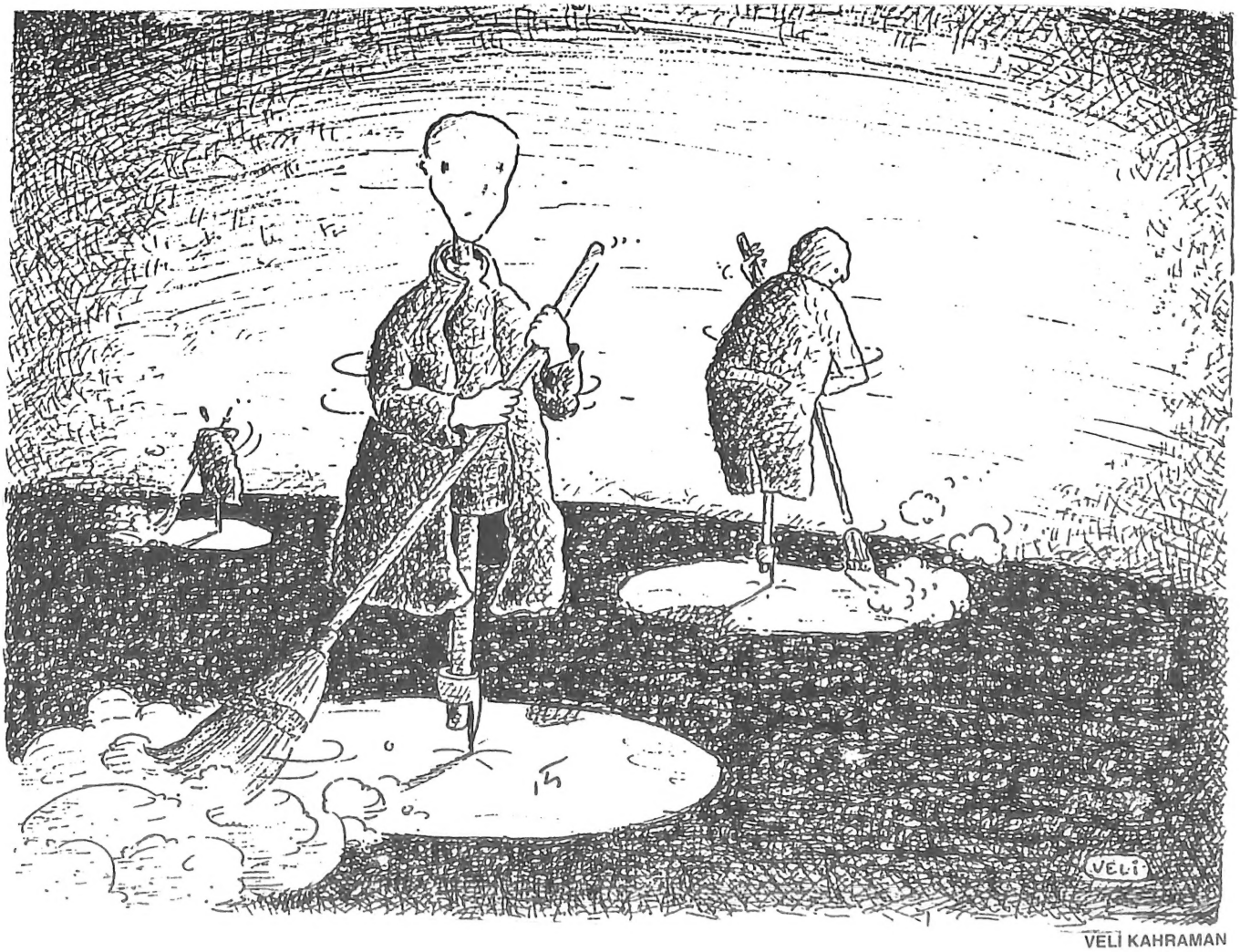

VELİ KAHRAMAN

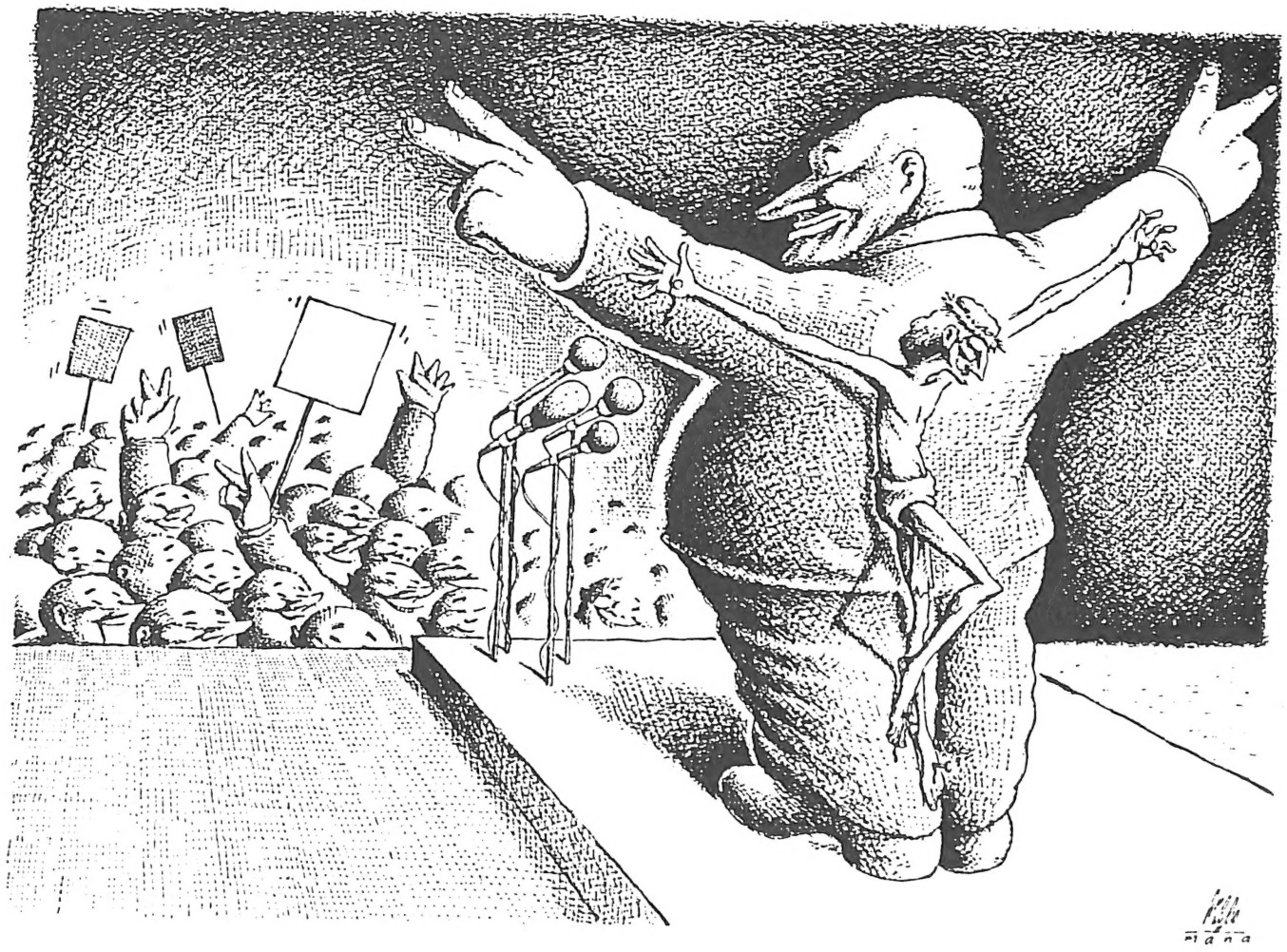

MANA NEYESTANİ / İRAN

ÇEVREMDEKİLER — GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU

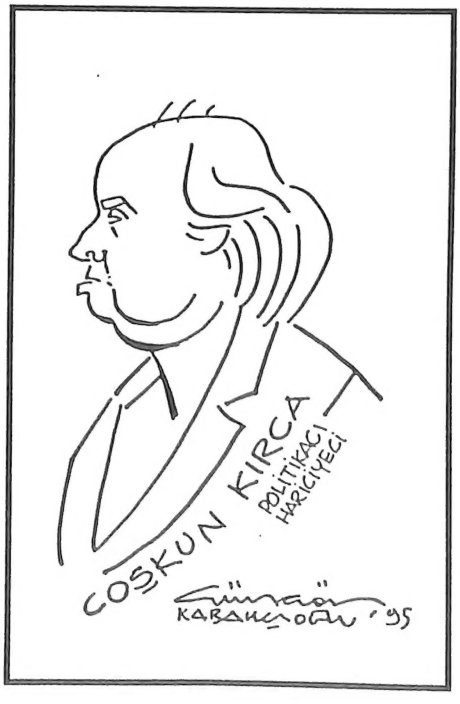

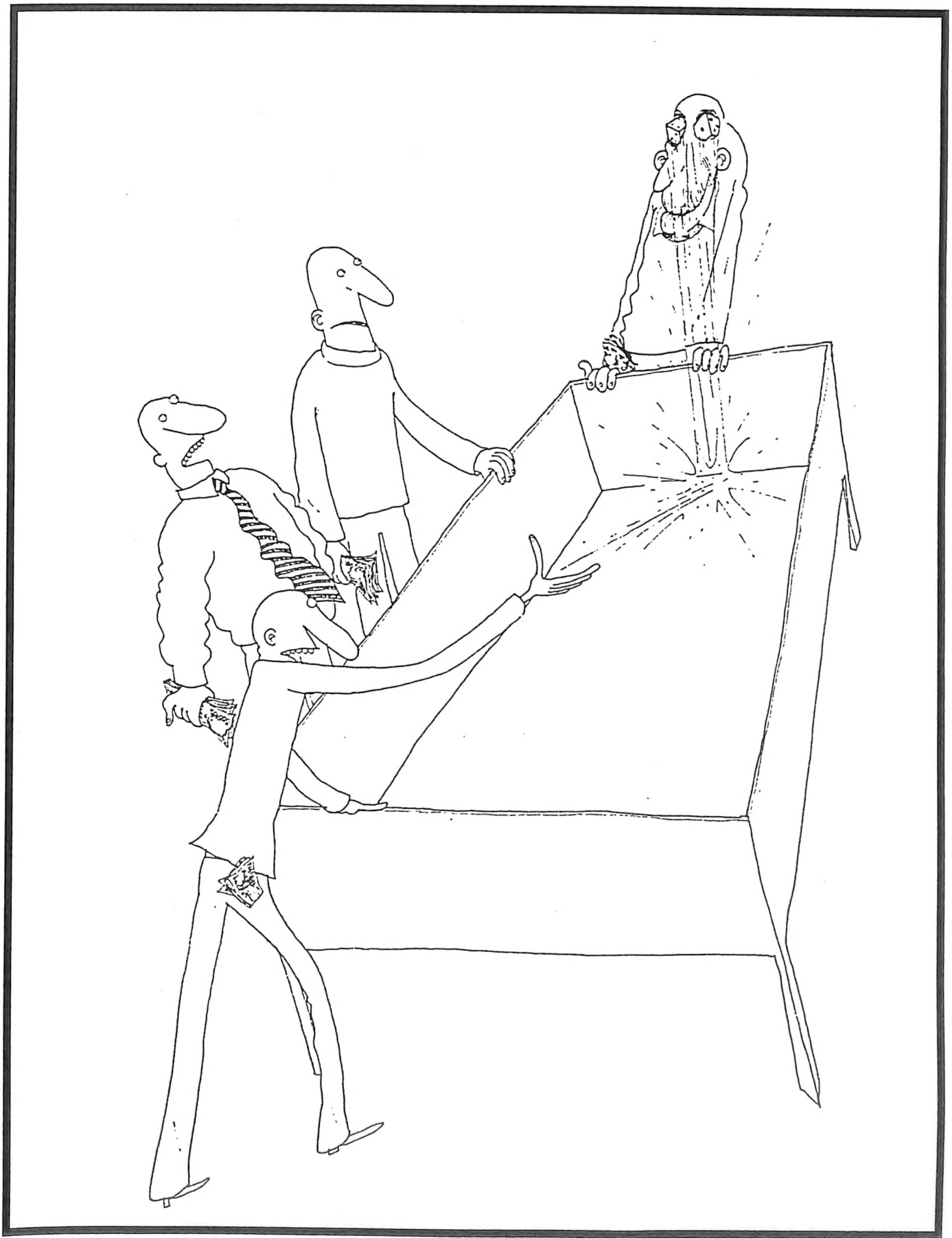
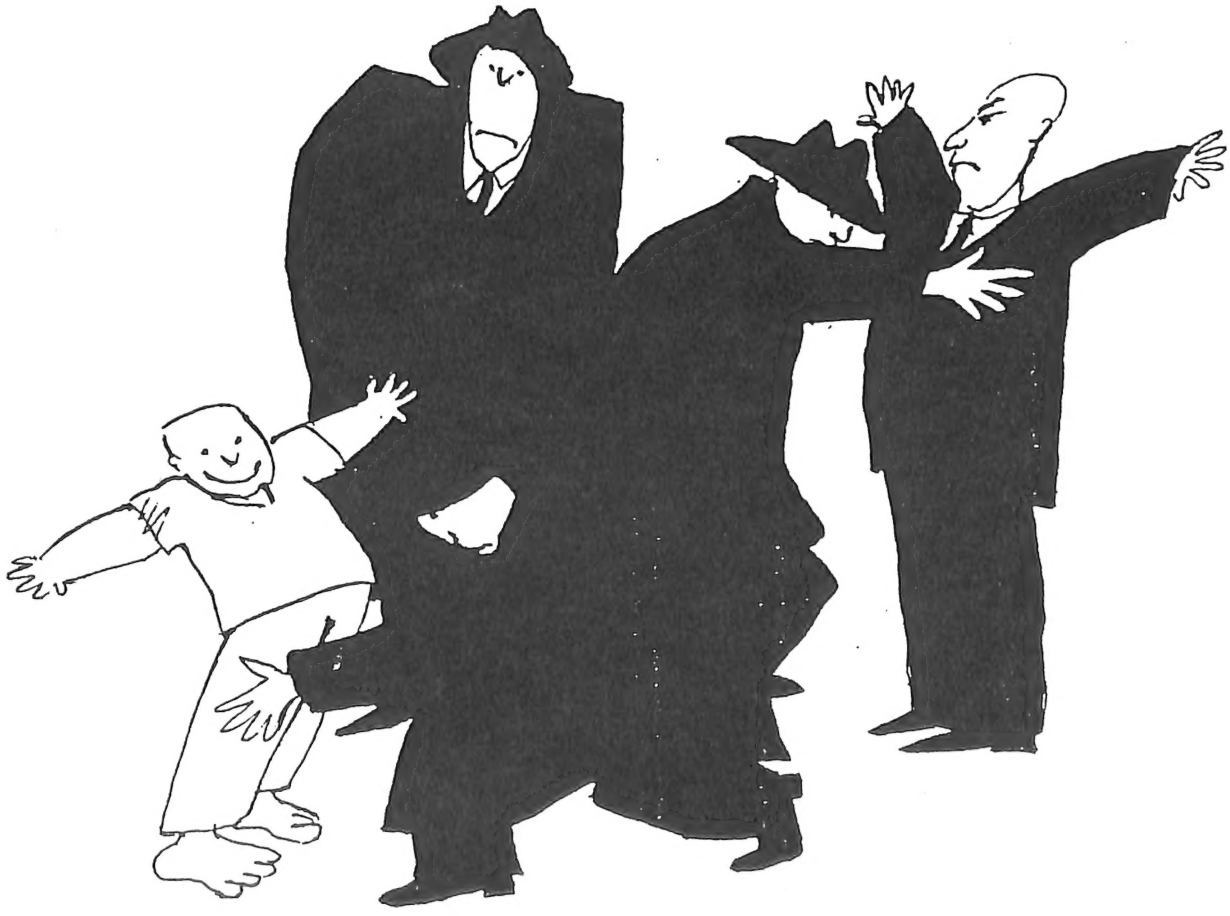
KADİR DOĞRUER